



NBB
NEDERLANDSE
BASKETBALL BOND

BEHOUD MEIDEN BASKETBALSTERS

Adviesrapport voor kerncompetentie: “evalueren en adviseren”

Bo van Oirschot
Studentnummer: 4437837

Naam instituut: Fontys Hogeschool
Opleiding: Sportkunde
Opleidingsdocent: Simone Rademakers

Werkplek: De Nederlandse Basketball Bond
Werkplekbegeleider: Jorrit Beerens

Aantal woorden: 12879

INHOUDSOPGAVE

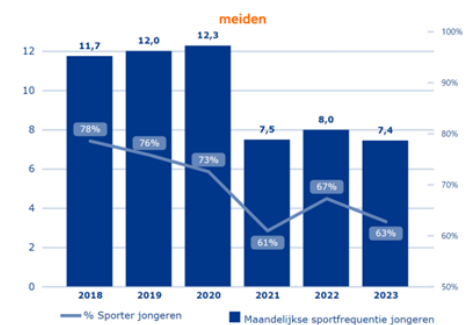
Inhoudsopgave.....	2
1 Vraagdefinitie	3
1.1 Aanleiding.....	3
1.2 Stakeholderanalyse	4
1.3 Doel- en vraagstelling.....	4
1.4 Opbrengsten, eisen en randvoorwaarden	5
1.5 Stappenplan.....	6
1.6 Risicoanalyse	7
2 Bestaande kennis / kenniskader / diagnose	8
2.1 Het maatschappelijke probleem.....	8
2.2 Waarom is dit een probleem?	8
2.3 Motieven voor meiden om wel of niet te sporten.....	9
2.4 Wat is het probleem bij de Nederlandse Basketball Bond?	12
2.5 Wat doen andere sportbonden om meidenparticipatie te verhogen?	13
2.6 Mogelijke aanknopingspunten	16
3 Oplossingsscenario(s)	18
3.1 Onderzoeksdesign	18
3.2 Resultaten.....	21
3.3 Opslossingsscenario's.....	28
3.4 Scenario-afweging.....	30
4 Advies.....	32
4.1 Interpretatie, discussie en conclusie	32
4.2 Inhoudelijke uitwerking van de oplossing.....	34
5 Bronnenlijst	37
6 Bijlagen.....	40
6.1 Operationalisatieschema	40
6.2 The APEASE criteria for designing and evaluating interventions (Michie, et al., 2016)	48

1 VRAAGDEFINITIE

In dit hoofdstuk is de aanleiding voor dit onderzoek beschreven en de bijbehorende stakeholders. Vervolgens is de doel- en vraagstelling bepaald, gevolgd door een beschrijving van de eisen, opbrengsten en randvoorwaarden. Tot slot is aanvullend een weekplanning en risicoanalyse opgesteld.

1.1 AANLEIDING

In de coronaperiode is de sportdeelname en sportfrequentie onder jongeren erg gedaald. Deze situatie is verontrustend aangezien sport- en bewegen bijdraagt aan de fysieke gezondheid, de sociaal- emotionele ontwikkeling en cognitieve functies van jongeren (Beck & Willemsen, Effecten van bewegen voor kinderen en jongeren, 2022). In 2020 beoefende 69% van de jongens en 73% van de meiden wekelijks een sport, maar door de beperkingen tijdens de eerste coronagolf daalde dit percentage in 2021 voor beide doelgroepen naar enkel 61%. Echter is het aantal jongens dat wekelijks deelneemt aan sportactiviteiten in 2023 gestegen naar 73%, terwijl dit percentage bij de meiden slechts naar 63% is gestegen (NOC*NSF, 2023).



Afbeelding 1: “Sportdeelname meiden 2018-2023”

Daarnaast is het percentage niet-sportende meiden in de doelgroep 13 tot en met 18 in 2023 28%, hoewel in 2022 het percentage niet-sportende meiden nog 22% was (NOC*NSF, 2023).

De Nederlandse Basketball Bond (NBB) is een van de snelst groeiende sportbonden in Nederland. Jaarlijks zien zij een groei van tussen de 7 en 10% (Persoonlijke communicatie, J. Beerens, 31 oktober 2024). In 2023 bestond de NBB uit 60.000 leden, een groei van 7% in vergelijking met 2022 (NOC*NSF, 2023).

Ondanks deze groei heeft de Nederlandse Basketball Bond ook een grote uitval gesignaleerd in participatie van de doelgroep meiden. Het aantal vrouwelijke leden per leeftijdscategorie stijgt tot de onder 14, maar in de leeftijdscategorie onder 20 is het percentage weer gedaald tot minder vrouwelijke leden dan in de leeftijdscategorie onder 10. Wat betekent dat vanaf onder 14 een groot percentage meiden stopt met basketballen (Persoonlijke communicatie, S. Klaij, 15 oktober 2024).

Steeds meer organisaties maken zich hard voor vrouwenparticipatie en zo ook in de sport. Organisaties, zoals: NOC*NSF, Cruyff Foundation, Krajicek Foundation en de Europese sportcommissie, ontwikkelen verschillende programma’s om vrouwen meer aan het sporten te krijgen (Cuijpers & Kronenburg, 2021).

De uitval in de doelgroep meiden heeft ertoe geleid dat ook de NBB zich wil inzetten voor vrouwenparticipatie en heeft daarom de volgende doelen gesteld:

- De NBB wenst de komende 3 jaar een behoud van de huidige meidenleden;
- De NBB wenst daarnaast een groei van 15% in de komende 5 jaar (Persoonlijke communicatie, Z. Butter & J. Tjin-A-Sioe, 23 september 2024).

Om meidenparticipatie te kunnen verhogen, heeft de NBB een projectgroep opgericht “Meiden community.” In opdracht van de projectgroep wordt dit onderzoek uitgevoerd. Ze vragen een advies over de aanpak ten aanzien van de uitval, zodat de NBB aanpassingen in aanbod en/of in het beleid kan maken wat onderbouwd wordt met de inzichten vanuit de doelgroep.

1.2 STAKEHOLDERANALYSE

In tabel 1 is de stakeholderanalyse behorend bij dit vraagstuk weergegeven.

Stakeholder	Belang	Invloed	Verantwoording
Basketbalverenigingen (breedtesport)	Hoog	Hoog	Willen zoveel mogelijk leden behouden/werven om de vereniging te behouden. Daarnaast hebben zij veel invloed, omdat zij de schakel zijn tussen de NBB en de doelgroep.
Afdeling topsport	Hoog	Laag	De afdeling topsport wil een zo hoog mogelijk niveau bereiken in het basketbal. Hoe hoger de participatie, hoe meer kansen ontstaan voor betere opleiding, meer talenten en betere financiële ontwikkelingen. Dit maakt hun belang bij het vraagstuk groot. Zij hebben echter geen directe invloed op het behoud van leden.
Basketbal spelende meiden van 15 tot 20 jaar	Hoog	Hoog	De invloed is hoog, omdat zij uiteindelijk bepalen of de sportparticipatie ook echt zal stijgen of gelijk blijft. Het belang van de meiden die wel al basketballen is hoog. Wanneer er meer meiden basketballen, zijn er ook meer mogelijkheden voor de speelsters dat aan hun wensen en behoefte wordt voldaan.
NOC*NSF	Laag	Laag	Het doel van NOC*NSF is om een zo aantrekkelijk mogelijk sportaanbod voor iedereen te creëren. Daarnaast hebben zij een grote expertise in sportdeelname, wat hen als bron belangrijk maakt voor mijn advies (NOC*NSF, z.d.).
Trainers/coaches	Laag	Hoog	De invloed van de trainers is hoog, omdat de manier van coachen en training geven van grote invloed is of meiden wel of niet blijven sporten (Basketbal Vlaanderen, z.d.).
Ouders/verzorgers	Laag	Hoog	Belangrijk om op de hoogte te houden over ontwikkelingen. De invloed van de ouders kan hoog zijn aangezien zij uiteindelijk zullen bepalen of hun dochter wel of niet gaat basketballen.

Tabel 1: Stakeholderanalyse

1.3 DOEL- EN VRAAGSTELLING

DOELSTELLING:

Het doel van dit adviesrapport is om inzicht te krijgen in de wensen en behoeftes van de basketbal meiden community om vervolgens tot een advies te komen ten aanzien van het probleem, namelijk de uitstroom de doelgroep meiden 15-20 jaar.

Op de korte termijn is het doel van de NBB om de uitstroom van de doelgroep meiden 15-20 jaar te verminderen.

Op de lange termijn is het doel van de NBB om een groei te realiseren in de basketbal meiden community van 15% (Persoonlijke communicatie, Z. Butter & J. Tjin-A-Sioe, 23 september 2024).

VRAAGSTELLING:

De vraagstelling die centraal staat in dit adviesrapport is:

“Wat kan de Nederlandse Basketball Bond ondernemen om uitstroom van de doelgroep meiden 15-20 jaar te verminderen?”

1.4 OPBRENGSTEN, EISEN EN RANDVOORWAARDEN

Aan het eind van dit rapport wordt er een advies gegeven over wat de NBB kan ondernemen om de uitstroom in de doelgroep meiden 15-20 jaar te voorkomen.

DE OPBRENGSTEN VAN HET ADVIESRAPPORT:

- Het probleem binnen de NBB is vastgesteld;
- Het belang van dit vraagstuk is onderzocht en benoemd;
- Er is gekeken naar “good practises” van andere sportorganisaties;
- De wensen en behoeftes van de doelgroep zijn onderzocht en verwerkt in de aanknopingspunten;
- Aanknopingspunten worden geformuleerd aan de hand van “good practises”, deskresearch en persoonlijke communicatie;
- De aanknopingspunten zijn beoordeeld door de opdrachtgever;
- De aanknopingspunten zijn verwerkt tot concrete oplossingsscenario's;
- De conclusie is een concreet advies voor de NBB om een behoud te realiseren van de doelgroep;
- Het onderzoek is kritisch bediscussieerd en de oplossingsscenario's zijn goed onderbouwd.

DE EISEN VAN HET ADVIESRAPPORT:

- Er moet vooral worden gekeken naar hoe de NBB kan voorkomen dat meiden vanaf de leeftijdscategorie onder 14 stoppen met basketbal;
- De focus moet niet liggen op de meiden die al zijn gestopt;
- De wensen en behoeftes van de doelgroep dienen als leidraad voor het advies;
- De oplossingsscenario's moeten uitvoerbaar zijn, denk aan: de capaciteiten en de kosten (Persoonlijke communicatie, J. Beerens, 31 oktober 2024).

In dit adviesrapport wordt enkel een advies gegeven over hoe de NBB het behoud van de basketbal meiden community kan realiseren. Er wordt geen concreet ontwerp voor het beleid van de NBB ontwikkeld. In het rapport voor kerncompetentie 4: “onderzoeken en ontwikkelen” zal er wel een ontwerp worden ontwikkeld. Het advies dat wordt geconcludeerd in dit rapport, zal dan ook als grondslag dienen voor het ontwerp.

RANDVOORWAARDEN:

Om het adviesrapport succesvol te kunnen schrijven, zijn er een aantal voorwaarden, namelijk:

- Er moet voldoende respons komen vanuit de doelgroep op de enquêtes om betrouwbare conclusies te kunnen trekken;
- Externe partijen met betrekking tot eerdere succesvolle initiatieven ten aanzien van meidenparticipatie, moeten meewerken met een gesprek;
- Er moet voldoende beschikbare informatie zijn over de wensen en behoeftes van meiden 15-20 jaar;
- De knieoperatie van de onderzoeker moet succesvol verlopen, waarbij geen verdere complicaties optreden.

1.5 STAPPENPLAN

Weekplanning:

Week	Actie	Deadlines
Week 47	1. Herschrijven van het product “ontdekken van de werkplek”. 2. Inleveren “ontdekken van de werkplek” bij Jorrit (opdrachtgever) en Simone. 3. Enquête ontwerpen en feedback ontvangen van Zera (projectleider: “Meiden community”).	24-11-2024
Week 48	1. Feedback van “ontdekken van de werkplek” verwerken. 2. Feedback van de enquête verwerken. 3. Enquête delen met Jorrit, Jeanine en Zera, bevragen of zij nog onderdelen missen. 4. Definitieve enquête opsturen naar Lars voor feedback over vormgeving en taalgebruik. 5. Schrijf het onderzoeksdesign.	
Week 49	1. Inleveren herkansing “ontdekken van de werkplek” in Progress. 2. Feedback ophalen ontwikkelproces bij Jorrit. 3. Afspraken maken komende weken i.v.m. operatie. 4. Goedkeuring ontvangen van het onderzoeksdesign. 5. Stakeholders benaderen voor het testen van de oplossingsscenario's.	02-12-2024 9.00u
Week 50	Operatie kruisband 10 december. 1. Deadline opsturen van de enquête.	09-12-2024
Week 51	1. Resultaten van de enquête analyseren.	
Week 52	1. Resultaten enquête analyseren. 2. De analyse bespreken met belanghebbenden: Zera, Jeanine, Lars en Jorrit.	
Week 1	1. Resultaten verwerken in het adviesrapport. 2. Resultaten bespreken met de projectgroep. 3. Gesprek met Simone, feedback en actiepunten ophalen.	
Week 2	1. APEASE beoordeling door Jorrit (opdrachtgever). 2. Procesfeedback ophalen bij Zera en Jeanine.	
Week 3	1. Schrijven van de discussie, interpretatie en conclusie. 2. Verwerken van de interpretaties van de projectgroep in het rapport.	
Week 4	1. Feedback ophalen hoofdstuk 3 en 4 bij Simone. 2. Feedback ophalen bij Jorrit hele adviesrapport + implementatie beoordeling. 3. Verwerken feedback in adviesrapport.	20-01-2025
Week 5	Inleveren adviesrapport in Progress.	29-01-2025 9.00u

Tabel 2: Weekplanning

1.6 RISICOANALYSE

In de risicoanalyse op de volgende pagina zijn de risico's genoteerd die mogelijk impact kunnen hebben op het adviesrapport. De risico's zijn weergegeven met behulp van een tolerantiematrix (zie bijlage 3: tolerantiematrix). Hierdoor wordt de kans op, en de impact van de risico's duidelijk schematisch weergegeven.

Nummer	Risico	Niveau	Beheersmaatregel
1.	Onvoldoende antwoorden op de enquête.	10	De enquêtes tijdig uit sturen en koppelen aan een winactie.
2.	Te laat verzenden van de enquête.	10	Een deadline stellen besproken met de stagebegeleiders, waarin nog ruime speling zit.
3.	Enquête verwerken kost te veel tijd.	10	Tijdig aangeven wanneer de verwerking te veel tijd inneemt en hulp vragen bij collega's. Voorafgaand wordt gezorgd dat de enquête tijdig wordt uitgestuurd. De enquête zal ook voornamelijk gesloten vragen bevatten die worden aangevuld door een toelichting van de deelnemers.
4.	De oplossingsscenario's kunnen niet worden beoordeeld door de opdrachtgever door te weinig tijd.	10	De opdrachtgever wordt meegenomen in de dataverwerking, waardoor de beoordeling versneld zal verlopen en zijn inzichten vervroegd duidelijk.
5.	Knieoperatie december, waardoor werkzaamheden niet (tijdig) lukken.	9	Afspraken/acties naar voren halen indien het van belang is dat ik daarbij aanwezig ben. In de voorbereiding rekening houden met de operatie. Ik zal 2 weken thuis zitten, waardoor ik veel tijd heb om aan het onderzoek te werken (wellicht met vertraging).
6.	Gesprekken met instanties die eerder onderzoek hebben gedaan leveren niet de gewenste resultaten.	6	Als er geen conclusies komen uit de gesprekken met andere instanties, worden deze niet meegenomen in de conclusies van dit rapport en zullen de enquêtes hier alleen voor dienen.
7.	Ziekte, waardoor de voortgang negatief wordt beïnvloed.	9	De planning wordt zo ingedeeld dat er altijd wat tijdspeling is. Tijdig aangeven en hulp vragen wanneer er vertraging dreigt te komen.
8.	Slechte communicatie met stagebegeleiders/ belanghebbenden van dit onderzoek.	8	Elke 2 weken vindt er een gesprek plaats met de opdrachtgever en/of overige belanghebbenden van het onderzoek. Hierin wordt de voortgang besproken en nieuwe inzichten gedeeld.

Tabel 3: Risicoanalyse KC4

2 BESTAANDE KENNIS / KENNISKADER / DIAGNOSE

In dit hoofdstuk is de reeds bestaande kennis beschreven die kan bijdragen aan het oplossen van het vraagstuk.

2.1 HET MAATSCHAPPELIJKE PROBLEEM

Het NOC*NSF brengt jaarlijks een onderzoeksrapport uit genaamd: “Zo Sport Nederland”. In dit rapport staan de jaarlijkse ontwikkelingen op het gebied van sportdeelname in Nederland. Kijkend naar het laatst uitgebrachte rapport: “Zo Sport Nederland NOC*NSF sportonderzoek (NOC*NSF, 2023)”, is als eerste een positieve ontwikkeling te zien. Namelijk dat de totale sportdeelname zich verder herstelt na de coronaterugval. Ook is te zien dat jongens van 13 tot en met 18 jaar weer meer zijn gaan sporten (NOC*NSF, 2024). Echter is bij meisjes van 13 tot en met 18 jaar het percentage met 4%-punt gedaald ten opzichte van 2022, wat hen slechts 2%-punt boven de sportdeelname van na het tweede coronajaar brengt. Daarnaast is ook de wekelijkse sportfrequentie van meisjes gedaald van gemiddeld 3 keer per week naar minder dan 2 keer. Het is de eerste keer dat deze daling zich voordoet (NOC*NSF, 2023).

2.2 WAAROM IS DIT EEN PROBLEEM?

Uit onderzoek blijkt niet alleen dat meisjes van 13 tot en met 18 jaar minder vaak sporten, maar ook dat deze doelgroep minder vaak aan de beweegrichtlijnen voldoet (Beck & Dijkhuis, Sport en bewegen voor meisjes; wat motiveert en wat belemmert ze?, 2019).

In een onderzoek naar de sociaaleconomische waarde van sport en bewegen door het kenniscentrum van sport en bewegen wordt gesteld dat de effecten van sport en bewegen zijn te verdelen in 3 hoofdgroepen, namelijk: Arbeid, Gezondheid en Sociaal. In dit onderzoek wordt gekeken naar wat de effecten zijn van wel of niet voldoende bewegen op de 3 hoofdgroepen. Met “voldoende bewegen” worden de algemene beweegrichtlijnen van 2017 gehanteerd (Peters, et al., 2021).

De effecten op de 3 hoofdgroepen:

1. Arbeid:

Volgens dit onderzoek zou sport en bewegen een belangrijke rol spelen in de arbeidsparticipatie en productiviteit. Dit komt met name door de positieve effecten op de gezondheid, daarnaast draagt sporten ook bij aan de persoonlijke ontwikkeling van vaardigheden en eigenschappen (Peters, et al, 2021).



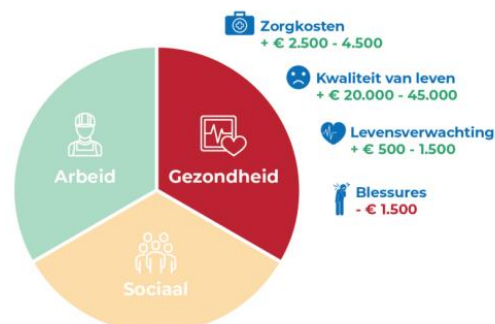
Afbeelding 2: Arbeidseffecten van sporten en bewegen (Peters, et al., 2021)

2. Gezondheid:

Personen die niet voldoen aan de algemene beweegrichtlijnen lopen meer kans op fysieke- en psychische aandoeningen, zoals: overgewicht, hart- en vaatziekten en depressies. Echter kan sport en bewegen ook een negatief effect hebben op de gezondheid, namelijk de kans op blessures.

Terwijl de gezondheidseffecten ook maatschappelijke waarden kunnen bieden, namelijk: verminderde zorgkosten, betere kwaliteit van leven en een hogere levensverwachting.

In afbeelding 3: *Maatschappelijke waarde van sporten en bewegen (contante waarde, 5-24-jarige)* is de waarde van de gezondheidseffecten voor een gemiddelde 5 tot 24-jarige weergegeven. Dit zijn de effecten op de inkomsten en de kosten door sport en bewegen, waarbij de waarde is berekend voor de gehele verwachte levensduur (Peters, et al., 2021). Hieruit blijkt dat de inkomsten dermate hoger zijn dan de kosten van sport en bewegen.



Afbeelding 3: Maatschappelijke waarde van sporten en bewegen (contante waarde, 5-24 jarige)

3. Sociaal:

Structureel sporten en bewegen draagt onder andere bij aan persoonlijke ontwikkeling, ontwikkeling van vaardigheden en het opdoen van sociale contacten. Tevens lijkt het bij te dragen aan het voorkomen van verveling en verbeterde normen en waarden. Voor de doelgroep jongeren komt daar ook nog eens bij kijken dat sport en bewegen bijdraagt aan betere leerprestaties (Peters, et al., 2021).



Afbeelding 4: Sociale effecten van sporten en bewegen (Peters, et al., 2021)

Samengevat kan worden gesteld dat mensen die onvoldoende bewegen vaak een slechtere positie hebben op de arbeidsmarkt, eerder kampen met gezondheidsklachten en beschikken over minder sociale vaardigheden en sociale contacten.

2.3 MOTIEVEN VOOR MEIDEN OM WEL OF NIET TE SPORTEN

HOE KAN HET DAT MEIDEN IN DE PUBERTEIT VAAK STOPPEN MET SPORT?

1. De begeleiding van meiden tijdens het sporten.

- Meiden ontwikkelen zich anders dan jongens en zo ook de manier waarop zij leren. De leerstijl van meiden wordt gekenmerkt door: stap voor stap leren, samenwerken, veiligheid en “wat vind je er zelf van” feedback. Daarnaast hebben meisjes ook meer behoefte aan samenwerken, goede communicatie en passend taalgebruik. Het zou kunnen dat wanneer meiden niet op de juiste manier begeleid worden, ze ervoor kiezen te stoppen met sport (Beck & Dijkhuis, Sport en bewegen voor meisjes; wat motiveert en wat belemmert ze?, 2019).

2. Behoefte aan plezier, succeservaringen en vertrouwen in jezelf.

- Waarbij jongens bij een succeservaring vaak denken aan de winst, gaat het bij meiden vaak om het gevoel iets te kunnen of erbij te horen. Meiden zouden meer waarde hechten aan het spelen met andere meiden van hetzelfde niveau, dan zelf goed te zijn in de sport.

- Meiden zijn snel bang om iets niet goed te kunnen of om voor schut te staan, wat ook redenen zijn om te stoppen met een sport (Beck & Dijkhuis, Sport en bewegen voor meisjes; wat motiveert en wat belemmert ze?, 2019).

In een gesprek met B. de Laat kwam naar voren dat er grote niveauverschillen zijn in de onder 22 competitie in de regio zuid. Zij gaf aan dat de teams die bovenaan stonden, geen enkele tegenstand hadden en het team dat onderaan stond tegen geen een team een kans maakte. Er was weinig succeservaring voor beide teams en halverwege de wedstrijden was er ook weinig plezier meer (Persoonlijke communicatie, B. de Laat, 2024).

3. Sport is te gericht op competitie en winnen.

- Meiden kiezen vaker voor sporten, zoals: aerobics, dansen, wandelen, zelfverdediging, martial arts en gewicht training. In deze sporten is vaak geen competitie-element (Beck & Dijkhuis, Sport en bewegen voor meisjes; wat motiveert en wat belemmert ze?, 2019).

Andere factoren die kunnen spelen bij de keuze voor meisjes om wel of niet te sporten zijn:

- Te weinig zelfvertrouwen om een sport te beoefenen (Pels, 2016).
- Jongens hinderen de opties om te sporten. Tijdens beweegactiviteiten gezamenlijk met jongens, zijn de jongens vaak dominant. Meiden gaven aan vaker negatieve reacties te krijgen van jongens en bovendien zijn er op speelveldjes vaak meer jongens dan meiden aanwezig (Pels, 2016).
- Een passende trainer of vakdocent. Er heerst vaak nog een stereotype op verenigingen als het gaat om jongens of meidensport. Denk hierbij aan het gezegde “Je drukt op als een meisje” wanneer een push up niet volledig wordt uitgevoerd. De manier waarop een trainer hiermee omgaat, is van belang voor de participatie van meisjes (Persoonlijke communicatie, F. van de Besselaar, november 2024).
- Onzekerheid over hun lichaam, waardoor meiden niet durven sporten (Pels, 2016).
- Het imago van meiden die sporten, wordt door zowel jongens als meiden gezien als “agressief en tomboy” (Vu, et al., 2008).
- Meiden geven vaak aan geen tijd te hebben om te sporten. Ze geven aan dat ze het te druk hebben met school, een bijbaan en huishoudelijke taken (Women’s Sport and Fitness Foundation, 2009).
- De regelgeving van de sport zou ook een probleem kunnen zijn. F. van de Besselaar gaf aan dat haar tegenstanders altijd in een zoneverdediging gaat staan. Op haar niveau kan niemand echt goed van afstand schieten, waardoor de wedstrijden heel saai worden (Persoonlijke communicatie, F. van de Besselaar, november 2024).

WAT BEWEEGT MEIDEN IN DE PUBERTEIT OM TE SPORTEN?

In een onderzoek naar de invloed van gender op sportgedrag van Amsterdamse meiden tussen de 12-18 jaar is onderzocht welk motief meiden en hun ouders hebben om te sporten.

De meest benoemde motieven waren:

1. Plezier:

- Meiden kiezen voor een sport, omdat ze de sport leuk vinden om te doen. Daarnaast draagt ook succesbeleving bij aan het gevoel van plezier (Laan, 2022).

2. Gezondheid en uiterlijk:

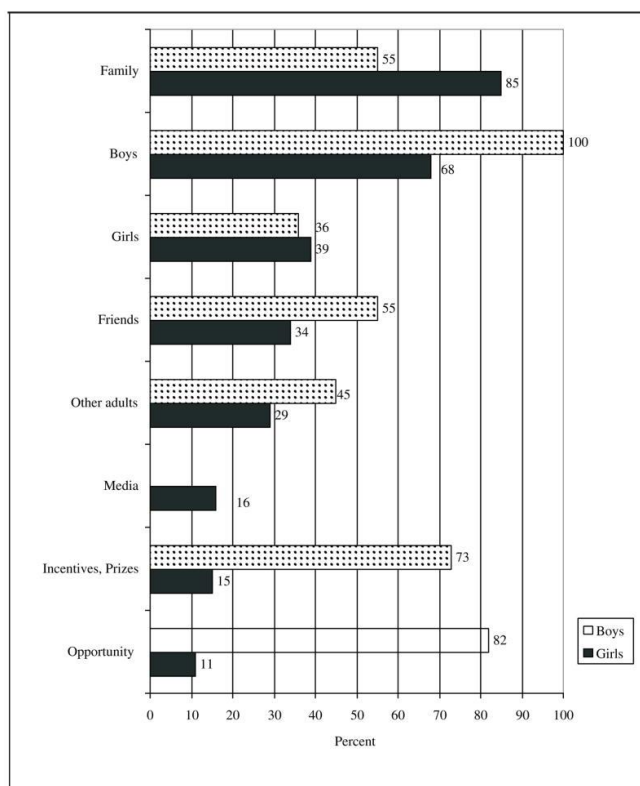
- De meiden en de ouders gaven aan dat ze de gezondheidsvoordelen van bewegen inzien (Laan, 2022).

3. Weerbaarheid:

- Voornamelijk de vaders, maar ook de meiden zelf, gaven aan dat ze het belangrijk vinden om mentaal en verbaal sterker te worden (Laan, 2022).

In een ander onderzoek werd gekeken naar hoeveel invloed familie, adolescente jongens, andere adolescente meiden, vrienden, andere volwassenen, media, prijzen en mogelijkheden hebben op de sportparticipatie van adolescente meiden.

Om dit te onderzoeken, vroegen zij adolescente jongens en meiden hoe zij denken over de invloed van deze factoren (zie afbeelding 5: *beïnvloedende factoren meidenparticipatie*)



Afbeelding 5: *beïnvloedende factoren meidenparticipatie* (Vu, Murrie, Gonzalez, & Jobe, 2008)

De conclusies van het onderzoek

Familie:

De meest invloedrijke factor die meiden in dit onderzoek geven als motivatie om deel te nemen aan sport en bewegen is: "familie." Ze zouden de meiden beïnvloeden, door zelf deel te nemen aan sport, steun te geven en verbale aanmoediging om deel te nemen aan sport (Vu, et al., 2008). Deze bevindingen worden ook ondersteund door literatuur, namelijk: uit het onderzoek van Moore (1991) blijkt dat ouders die zelf ook sporten, dienen als rolmodel voor hun kinderen, maar ook dat verbale aanmoediging en steun kinderen aanzet tot bewegen.

Jongens:

Het valt op dat jongens denken dat zij van grote invloed kunnen zijn op meidenparticipatie, maar ook dat meiden hier zelf zo over denken. Jongens zouden meiden kunnen uitnodigen om mee te doen tijdens een sportactiviteit en meiden zeggen hierover dat dit hen aanmoedigt. Ze voelen vertrouwen van de jongens en ze krijgen het gevoel dat ze hun best moeten doen (Vu, et al., 2008).

Prijzen:

De jongens denken dat meiden vaker zouden deelnemen aan sport en bewegen, als ze beloond worden door middel van geld of andere prijzen (Vu, et al., 2008). Opvallend is dat het percentage van de meiden zelf, hierin een stuk lager ligt. Dit zou kunnen suggereren dat beloningen voor jongens wel een drijfveer zijn, maar dat dit bij meiden een stuk lager ligt.

2.4 WAT IS HET PROBLEEM BIJ DE NEDERLANDSE BASKETBALL BOND?

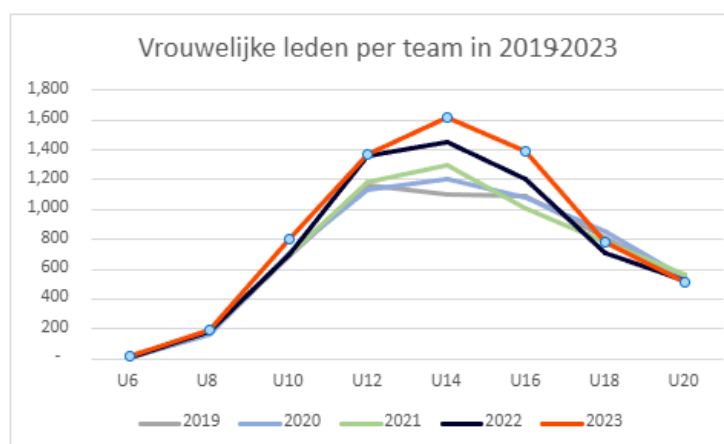
Nu er is gekeken naar het algemene maatschappelijke probleem als het gaat om meisjesparticipatie in de sport en wat hier de gevolgen van kunnen zijn, maar wat is de situatie nu bij de NBB?

De NBB heeft het volgende gesignaleerd:

1. In 2023 was 75% van de leden man en maar 25% vrouw (Persoonlijke communicatie, S. Klaij, 15 oktober 2024).
2. In 2021 waren het aantal vrouwelijke leden gedaald ten opzichte van 2020 (Persoonlijke communicatie, S. Klaij, 15 oktober 2024).
3. In de afgelopen 5 jaar is er een trend te zien waarbij tot en met de leeftijdscategorie onder 14 het aantal vrouwelijke leden stijgt (Persoonlijke communicatie, S. Klaij, 15 oktober 2024).
4. In de afgelopen 5 jaar is er een trend te zien waarbij vanaf de leeftijdscategorie onder 16 het aantal vrouwelijke leden daalt (Persoonlijke communicatie, S. Klaij, 15 oktober 2024).

Deze stijging en daling zijn weergegeven in afbeelding 5: *Vrouwelijke leden per team 2019-2023* (Persoonlijke communicatie, S. Klaij, 15 oktober 2024), waarin duidelijk te zien is dat er tussen de leeftijdscategorie onder 14 en onder 16 een daling begint plaats te vinden. Eveneens is te zien dat de NBB elk jaar is gegroeid in de leeftijdscategorie onder 14, maar in de leeftijdscategorie onder 20 is elk jaar hetzelfde aantal leden te zien. Dit betekent dat de groei die in onder 14 tussen 2019 en 2023 is bereikt, weer uitstroomt voordat deze tot de leeftijdscategorie onder 20 behoren.

Het probleem van de NBB kan dus worden geformuleerd als: er is een uitstroom bij de doelgroep meiden vanaf de leeftijdscategorie onder 14 met de grootste daling vanaf 16 jaar.



Afbeelding 6: *Vrouwelijke leden per team 2019-2023* (S. Klaij, persoonlijke communicatie, 15 oktober 2024)

WAT BETEKENT DIT VOOR DE NEDERLANDSE BASKETBAL BOND?

De NBB wil deze uitstroom gaan voorkomen en uiteindelijk een groei realiseren voor deze doelgroep. Een uitstroom in deze doelgroep kan namelijk het teken zijn van een onjuist aanbod, daarnaast zou een laag aantal vrouwelijke leden een beperking kunnen zijn voor verenigingen om basketbal voor meiden aan te bieden. Bovendien zou het de ontwikkeling van het basketbalniveau bij meiden kunnen beperken (Persoonlijke communicatie, J. Beerens, 2024).

Om de uitstroom te voorkomen, zijn er een aantal zaken die de NBB wil onderzoeken, namelijk:

- Wat doen andere organisaties al om meidenparticipatie te verhogen?
- Hoe kan de NBB gebruik maken van deze “good practises”?
- Tegen welke belemmeringen lopen de meiden nu aan om te stoppen? Hierbij wordt gedacht aan regelgeving, aanbod en verschil in afdelingen van de NBB.
- Is het competitieaanbod wel passend bij de doelgroep?
- Wat zou de NBB moeten veranderen op het gebied van branding, marketing, communicatie en activiteiten?

Bovenstaande genoemde onderzoeksvragen bleken uit het document: Meiden community 2024 (Persoonlijke communicatie, Z. Butter, 2024).

2.5 WAT DOEN ANDERE SPORTBONDEN OM MEIDENPARTICIPATIE TE VERHOGEN?

Er zijn een aantal organisaties die zich inzetten voor het verhogen van meidenparticipatie in de sport, zoals de KNVB en Basketbal Vlaanderen. Dit zijn 2 sportbonden die de afgelopen jaren een enorme groei hebben gezien in meidenparticipatie. Het is voor de NBB van belang om te kijken hoe zij dit vraagstuk hebben aangepakt.

DE KONINKLIJKE NEDERLANDSE VOETBALBOND (KNVB):

In 2009 bereikte de Nederlandse leeuwinnen de halve finale tijdens de Europese kampioenschappen (EK) vrouwenvoetbal. Rondom de periode van dit EK is een opkomende groei te zien van vrouwenparticipatie binnen het voetbal. Deze groei is zowel in Nederland als in de rest van Europa te zien.

Vervolgens winnen de Nederlandse leeuwinnen het EK vrouwenvoetbal van 2017 in eigen land. Na deze overwinning ziet de KNVB een groei van 4,4% in het vrouwenvoetbal wat aanzienlijk hoger is dan in de periode daarvoor (Kalkman & Mol, 2019)

Voorafgaand aan de prestatie op het EK werd de stichting: “EK vrouwen 2017” opgericht. Zij werkte samen met: de UEFA, vertegenwoordigers van de speelsteden, stadion eigenaren en betaalde voetbalorganisaties die in de stadions spelen.

De stichting had als doel om een breed draagvlak voor het EK te creëren en er werden 5 gezamenlijke doelen geformuleerd:

1. Een veilig, succesvol goed georganiseerd toernooi.
2. Sfeervolle stadions en regionale spin-offs.
3. Het vergroten van de bekendheid van vrouwenvoetbal in Nederland.
4. Het verbeteren van het imago rondom vrouwenvoetbal in Nederland.
5. De sportparticipatie van meisjes verhogen, met in het bijzonder voor voetbal (Kalkman & Mol, 2019).

Instroom:

Naast de investeringen in de sportprestaties op het EK vrouwenvoetbal, heeft de KNVB ook een onderzoek gedaan. Waarbij zij erachter kwamen dat de meeste instroom plaatsvindt bij meisjes rond de 12 jaar die in aanraking komen met voetbal door schoolvoetbal(toernooien). Hiervoor hadden meisjes vaak nog niet gedacht aan voetbal of werd het door ouders niet toegelaten om te gaan voetballen (Persoonlijke communicatie, R. Brouwer, 7 november 2024).

Uitstroom:

De KNVB ziet tevens een uitstroom van meisjes vanaf 16 jaar en heeft ook hier onderzoek naar gedaan. Vaak geven meisjes als reden om te stoppen, dat ze te weinig tijd hebben of gaan studeren. Echter kwam de KNVB erachter dat dit vaak niet de volledige reden is. Er is vaak een andere reden waardoor ze geen tijd meer willen vrijmaken voor het voetballen (Persoonlijke communicatie, R. Brouwer, 7 november 2024).

Een van die redenen is dat meisjes zich ongelijk behandeld voelen, omdat de prioriteiten van de verenigingen bij de jongenteams liggen. Ze krijgen geen passende trainer toegewezen en voelen zich niet serieus genomen (Persoonlijke communicatie, R. Brouwer, 7 november 2024).

De KNVB heeft hiervoor een begeleidingstraject voor verenigingen ontwikkeld, waarbij zij ondersteuning bieden aan verenigingen met meisjes. Het traject behandelt hoe er om gegaan dient te worden met meisjes in de vereniging en de rol van vrouwelijke personen binnen de club. Vaak denken verenigingen niet eens na over hoe ze om moeten gaan met meisjesteams en “het gewoon zo doen”, omdat ze het altijd zo hebben gedaan. De KNVB heeft ontdekt dat meisjes zich vaak minder welkom voelen als zij geen andere vrouwelijke rolmodellen zien binnen de vereniging (Persoonlijke communicatie, R. Brouwer, 7 november 2024).

Een andere reden voor meisjes om te stoppen, is blessures. Hiervoor heeft de KNVB een module genaamd “Coaching Girls”. Naast dat in deze module wordt behandeld hoe meisjes gecoacht willen worden, wordt er ook gekeken naar de blessurerisico’s bij meisjes, de menstruatiecyclus en preventieoefeningen (KNVB, z.d.).

Tot slot ziet de KNVB dat er een grote verdeling is van meisjesleden over veel verschillende verenigingen. Dit betekent dat er vaak geen meisjesteams kunnen worden gevormd. Als oplossing heeft de KNVB een regeling waardoor verenigingen samen een team kunnen vormen van meisjes van verschillende clubs. Zij betalen dan allemaal aan hun eigen club contributie, maar gaan samen trainen en wedstrijden spelen. De KNVB adviseert hierbij om niet 1 team samen te voegen, maar alle meisjes van de verenigingen. Op deze manier kunnen er beter passende teams worden gevormd en is de doorstroom makkelijker. De rol van de KNVB is om de verenigingen te begeleiden met afspraken maken en zij signaleren in welke regio er verenigingen voor deze regeling in aanmerking komen (Persoonlijke communicatie, R. Brouwer, 7 november 2024).

Basketbal Vlaanderen

In Vlaanderen is het aantal vrouwelijke basketballers sinds 2009 met ruim 20% gestegen. Deze groei zou voortkomen uit het succes van de Belgian Cats die ondertussen tot de top van het internationale vrouwen basketbal behoren (Dries & Verheaghe, 2023).

Hoe komen de Belgian Cats bij dit succes?

De Belgian Cats zijn een opgebouwde ploeg met een duidelijke cultuur, mentaliteit, manier van werken en

gewoontes. Tevens beschikken ze over een wereldtopper in Emma Meesseman. Basketbal is een sport waarbij één zo'n talent een groot verschil kan maken (Sporza, 2020).

Voor 2009 hadden de Belgian Cats 10 jaar lang geen succes geboekt. Wel werd er veel talent gesignaleerd in de leeftijdscategorieën onder 16 en onder 18. Waarna er besloten is om te gaan investeren in omkadering. Er werd een fysiotherapeut, een osteopaat en een mentale coach aangesteld. Vervolgens werd er een merkoefening gedaan waarmee het DNA van de Belgian Cats werd bepaald, namelijk: “onbaatzuchtige prestaties leveren op belangrijke momenten en dankbaar zijn tegenover fans.” De Belgian Cats streven ernaar om de meest toegankelijke nationale ploeg te zijn en blijven daarom nog altijd lang hangen op het veld na wedstrijden. Alle fans krijgen tijd en aandacht voor een handtekening en een selfie. Die selfies worden vervolgens weer volop gedeeld op sociale media en daar speelt de Vlaamse basketbalbond dan weer goed op in (Debruyne, 2023).

Door het succes van de Belgian Cats meldde zich ook steeds meer sponsors en omroepen die de ploeg wilden steunen of uitzenden, waardoor basketbal bekender en toegankelijker werd voor de Vlamingen (Debruyne, 2023).

Wat heeft Basketbal Vlaanderen ondernomen?

De basketbalbond van Vlaanderen heeft op een aantal vlakken hun aanbod voor meiden aangepast. Zo hebben ze onder andere op hun website een aparte pagina voor meisjesbasketbal, waardoor meiden die willen basketballen meteen kunnen zien welk aanbod er voor hun is.

De bond heeft een aantal andere aanpassingen gemaakt in hun aanbod, namelijk:

1. Een aangepast competitieaanbod voor meiden.

- De bond biedt tot en met 12 jaar verschillende spelvormen aan van “minibasketbal”. Vanaf de leeftijdscategorie onder 12 wordt er al meer gespeeld in meisjesteam en enkele meisjescompetities.
- Er geldt een aparte regelgeving waardoor er in competities mag worden gespeeld met overlappende geboortedatum. Een voorbeeld hiervan is, dat een meisje van 13 nog in de leeftijdscategorie onder 12 mag spelen. Hier zijn wel enkele regels aan verbonden, zoals: er mogen maximaal 4 spelers in een wedstrijd spelen met een overlappend geboortjaar (dit mogen elke wedstrijd andere spelers zijn) en de regelgeving geldt niet voor teams die op hoger niveau spelen (landelijk).
- Meisjes mogen tot en met de leeftijdscategorie onder 14 met jongenteams meespelen (Basketbal Vlaanderen, 2024)

2. Samenwerkingen tussen verenigingen.

- De bond biedt een ondersteunende rol om verenigingen die beiden te weinig meiden hebben voor een volledig team, samen te laten werken. Hieruit volgt een betere doorstroom tussen meidenteams (Basketbal Vlaanderen, z.d.).

3. De bond biedt een aparte lessenreeks en coachgids voor meisjesbasketbal (Basketbal Vlaanderen, z.d.).

4. Girls Got Game.

- Ondersteund door het initiatief “Girls Got Game” worden er 3 tegen 3 toernooien georganiseerd. Tijdens deze toernooien mogen teams worden samengesteld van meiden uit

verschillende verenigingen en kunnen meiden die in gemengde teams spelen, ervaring op doen met het basketballen met andere meiden (Basketbal Vlaanderen, z.d.).

IS SUCCES IN DE TOPSPORT DAN DE WEG NAAR HET VERGROTEN VAN DE SPORTDEELNAME?

Kijkend naar zowel de KNVB als Basketbal Vlaanderen, zijn de ledenaantallen gegroeid na het behalen van internationaal succes met hun nationale ploeg. Echter is er geen bewijs dat het behalen van succes in de topsport en het organiseren van grote topsportevenementen, direct effect heeft op het vergroten van de sportdeelname van zowel jongeren als volwassenen (Lion, et al., 2022). Bij zowel het succes van mannenvoetbal in 1988, vrouwenvoetbal in 2017-2018, atletiek in 1936-1952 en 2014-2017, wielrennen in 2013-2017, honkbal in 2011 en turnen in 2015-2017 werd geen direct verband gevonden tussen de prestaties en de groei van de sport. Zo was bij het vrouwenvoetbal het aantal leden al vanaf 2009 aan het groeien en toen Nederland wereldkampioen honkbal werd daalde juist het aantal leden van de bond voor honk- en softbal (Vooren & Hoyng, 2020).

Kortom, succes in de topsport zal op zichzelf niet direct leiden tot een groei in leden voor een sportbond. Wel kan het populaties aanmoedigen om te gaan bewegen en zorgen voor meer aandacht voor een sport. Organisaties die zich inzetten voor sportpromotie, zouden zich beter kunnen focussen op het ontwikkelen van een passende strategie en beleid rondom het verhogen van de sportparticipatie (Lion, et al., 2022).

2.6 MOGELIJKE AANKNOPINGSPUNTEN

Kijkend naar alle bovenstaande genoemde informatie, kunnen er een aantal aanknopingspunten worden geformuleerd die mogelijk de uitstroom kan verklaren, maar ook mogelijke aanknopingspunten om de uitstroom te voorkomen.

MOGELIJKE AANKNOPINGSPUNTEN DIE DE UITSTROOM VAN MEIDEN KUNNEN VEROORZAKEN:

1. De teamindeling:

- Het samen spelen met jongens door onvoldoende meiden op de vereniging.
- Het samen spelen met meiden van veel verschillende leeftijden door onvoldoende meiden op de vereniging. Er kan hierdoor meer niveauverschil zijn binnen het team, terwijl de meiden juist waarde hechten aan het samen spelen met anderen van hetzelfde niveau.

2. Gebrek aan succesbeleving:

- Basketbal zou te gericht kunnen zijn op winnen in plaats van op andere succesbelevingen.
- Door grote niveauverschillen binnen competities, waardoor uitslagen flink uiteenlopen, zou de succesbeleving kunnen dalen.

3. Geen teams kunnen samenstellen:

- Net als bij de KNVB kan het zijn dat er veel verenigingen geen volledige teams kunnen samenstellen.

4. Rolmodellen:

- Familieleden dienen onvoldoende als rolmodel voor de meiden.
- Net als bij de KNVB bestaat de mogelijkheid dat er onvoldoende vrouwelijke rolmodellen zijn op de vereniging, waardoor meiden zich niet welkom voelen.
- Geen zichtbaarheid van bekende vrouwelijke basketballers of vrouwelijke basketbalwedstrijden, waardoor de meiden geen voorbeeld hebben.

5. Het aanbod is niet passend:

- Het huidige competitie-aanbod zou te veel tijd kunnen vragen.

- De regelgeving moet worden aangepast. Bijvoorbeeld door zoneverdediging te verbieden om saaie wedstrijden te voorkomen.

6. Geen passende begeleiding:

- De verenigingen zouden prioriteit geven aan de jongensteams net zoals bij de KNVB, waardoor meiden zich ongelijk behandeld voelen.
- De trainers en coaches hebben niet de juiste skills om meiden training te geven en behandelen ze hetzelfde als jongens, terwijl zij een ander manier van begeleiding nodig hebben.
- Trainers en coaches zouden onvoldoende op de hoogte zijn van risico's op blessures bij tienermeiden.

7. Imago van de sport:

- Bij een vrouwelijke sporter wordt het imago "agressief en tomboy" geschetst, terwijl sporten ook vrouwelijk en elegant kan zijn. Als basketbal een verkeerd imago schetst, voelen minder meiden zich genodigd om deel te nemen aan de sport.

MOGELIJKE AANKNOPINGSPUNTEN DIE DE UITSTROOM VAN MEIDEN KUNNEN VOORKOMEN:

1. Samenwerkingen tussen verenigingen:

- Zowel de KNVB als Basketbal Vlaanderen, motiveren verenigingen om samen te werken om zo passende meidenteams te creëren. Met passend wordt bedoeld: van hetzelfde niveau, geslacht en leeftijd.

2. Een toegankelijker aanbod creëren:

- Zoals Basketbal Vlaanderen heeft gedaan met het "Girls Got Game" programma.
- Door een aanpassing te maken in de basketbalregels voor meiden, zowel regels op het gebied van competitie als regels die gelden tijdens de wedstrijden.
- Een aanbod creëren dat minder gefocust is op winnen, maar op de algemene succesbeleving.

3. Coaching girls module aanbieden:

- Om passende begeleiding voor de meiden te realiseren, kan de NBB net als Basketbal Vlaanderen en de KNVB een aangepaste module voor trainers, maar ook scheidsrechters aanbieden.

4. Rolmodellen creëren voor meiden:

- Familie dient als belangrijke motivator voor meiden, dus de verenigingen zouden hen er meer bij moeten betrekken.
- Succes in de topsport kan leiden tot meer zichtbaarheid van vrouwelijke basketballers. De vrouwen kunnen vervolgens als voorbeeld dienen voor jongere generaties.
- Meer vrouwen op de vereniging stimuleren om ook als voorbeeld voor de meiden te dienen. Denk aan het opleiden van meer vrouwelijke coaches en scheidsrechters, maar ook senioren damsteams motiveren om de jongere meiden van hun vereniging te ondersteunen.

5. Organiseren van evenement voor specifiek meiden:

- De KNVB gaf aan veel aanmeldingen van meiden te krijgen via scholentoernooien, dit zou een kans zijn om meer leden te werven.
 - Evenementen brengen de doelgroep samen. Dit kan ertoe leiden dat ze meer sociale contacten opdoen, waardoor de sociale component die bij gebrek aan sport en bewegen verslechtert, nu wel voor een positieve effect zorgt.
-

3 OPLOSSINGSSCENARIO(S)

In dit hoofdstuk wordt het onderzoeksdesign concreet weergegeven. Gevolgd door een overzichtelijke weergave van de resultaten van het uitgevoerde onderzoek.

3.1 ONDERZOEKSDESIGN

DATAVERZAMELING:

De wijze waarop in dit onderzoek data wordt verzameld, is kwantitatief en kwalitatief. In dit onderzoek wordt een grote meetgroep van 1518 potentiële deelnemers bevraagd. Kwantitatief onderzoek biedt duidelijke cijfermatige inzichten in wat de doelgroep vindt. Tegelijkertijd wordt beoogd meningen te verzamelen van de meetgroep. Dit sluit aan bij een kwalitatief onderzoek, omdat de respondenten hun eigen motivaties dan kunnen noteren (motivatie, z.d.).

De bevindingen uit kwantitatieve data kunnen worden aangevuld en/of verrijkt door kwalitatieve data, waardoor de conclusie betrouwbaarder is (Merkus, 2021).

MEETGROEP:

Om zoveel mogelijk respondenten te benaderen, wordt er gebruik gemaakt van, de bij de NBB al bekende, e-mailadressen van de meiden 16-20 jaar. De meiden zijn allemaal lid van een basketbalvereniging in Nederland die is aangesloten bij de NBB. Om de doelgroep te motiveren om de enquête in te vullen, zijn er vanuit de NBB 4x2 kaartjes voor de vrouwen interland in februari vrijgegeven. De kaartjes kunnen worden weggegeven aan 4 respondenten die aan het eind van de enquête een mail terugsturen naar de NBB waarin zij een bevestiging van de enquête opsturen.

Om een aannemelijk beeld te kunnen vormen over de meningen en inzichten van de doelgroep ten aanzien van de aanknopingspunten, dient de enquête minimaal 50 respondenten te werven. Ondanks de lengte van de enquête, verwacht het onderzoeksteam dat dit een haalbaar aantal is, aangezien de meiden zelf ook een groot belang hebben bij het onderzoek (Persoonlijke communicatie, J. Beerens, 18 december 2024). Minder respondenten zou kunnen zorgen voor inzichten die niet de meningen van de gehele doelgroep vertalen. Hoe meer respondenten hoe hoger de externe validiteit zal zijn (Benders, 2022).

METHODE:

In dit onderzoek wordt data verzameld door middel van een “mixed-methods” enquête. De methodes die worden gebruikt in de vragenlijst zijn: halfopen vragen, meerkeuzevragen en het aanvullen van stellingen. De combinatie van deze methodes zorgt ervoor dat de mening van de respondenten gemakkelijk wordt weergegeven door de meerkeuzevragen. Tegelijkertijd biedt het ook de mogelijkheid om tot nieuwe inzichten te komen vanuit de doelgroep. De halfopen vragen en “het aanvullen van stellingen”, maken het mogelijk om de hypothesen te testen (onderzoeksportkunde, z.d.). De combinatie van deze vragen zorgt voor een verbeterd beeld over de mening van doelgroep ten aanzien van de aanknopingspunten.

Overzicht actiepunten enquête:

- De enquête wordt verstuurd op *maandag 23 december 2024* door Shannon Klaij (medewerker afdeling marketing).
- De enquête sluit op *maandag 6 januari* bij 50 of meer respondenten.
- Bij minder dan 50 respondenten wordt er een reminder verstuurd op *maandag 6 januari 2025* door Shannon Klaij.
- Na een reminder zal de enquête sluiten op *maandag 6 januari maandag 13 januari 2025*.

Aan de hand van de geanalyseerde data vanuit de enquête, worden de aanknopingspunten vertaald naar concrete oplossingsscenario's. Vervolgens zullen deze worden getest bij Jorrit Beerens (de opdrachtgever) aan de hand van de APEASE criteria (Michie, et al., 2016).

- Het testen van de aanknopingspunten bij de opdrachtgever gebeurt uiterlijk in *de week van 20 januari 2025*.

MEETINSTRUMENTEN EN OPERATIONALISATIE:

In dit onderzoek wordt gebruik gemaakt van een vragenlijst als meetinstrument. Om tot een vragenlijst te komen, is een operationalisatieschema opgesteld (zie bijlage 6.1: Operationalisatieschema). Bij het operationaliseren worden de relevante concepten uit de vraagstelling ontleed, van waaruit passende vragen zijn opgesteld.

De vragenlijst zal worden uitgezonden via het programma: "Microsoft Forms."

BETROUWBAARHEID EN VALIDITEIT:

Het waarborgen van de betrouwbaarheid:

Om de betrouwbaarheid van het onderzoek te waarborgen, zal naar de gehele meetgroep dezelfde enquête worden gestuurd. De respondenten zullen allemaal anoniem blijven, waardoor de kans op betrouwbare antwoorden wordt vergroot (Borkowicz, 2024). Het nadeel van anonieme deelname bij enquêtes is dat er geen mogelijkheid is om respondenten te benaderen voor een vervolgonderzoek. Echter zal er een mogelijkheid zijn om de bevestiging van de enquête naar de NBB terug te mailen, waardoor de respondent kans maakt op het winnen van vrijkaartjes voor de interland en kunnen zij alsnog worden benaderd voor een vervolgonderzoek.

Het waarborgen van de validiteit:

Om te voorkomen dat vragen op de verkeerde manier worden geïnterpreteerd, zal bij elke vraag een toelichting staan, daarnaast zal de enquête eerst worden getest bij 2 personen die in de doelgroep vallen. Aan de hand van hun feedback zal de vraagstelling worden aangepast. Bovendien wordt aan deze personen gevraagd: "wat denk je dat deze vragenlijst meet?". De kennisclip: betrouwbaarheid en validiteit geeft aan dat dit ervoor zorgt dat de face validiteit van het onderzoek wordt gewaarborgd (Persoonlijke communicatie, M. Janssen, 10 november 2023).

Om de validiteit van de content te waarborgen, zijn de aanknopingspunten voor de vragen onderbouwd vanuit literatuur en zullen deze door Jorrit Beerens worden bekeken vanuit een deskundig oogpunt. Tot slot zijn de vragen opgesteld met behulp van een operationalisatieschema, wat ervoor zorgt dat de juiste vragen vanuit de concepten van het vraagstuk worden gesteld om vervolgens tot een valide conclusie te komen (Scharwächter, 2022).

ETHIEK:

In dit onderzoek wordt voldaan aan de gedragscode wetenschappelijke integriteit. Het gaat hierbij om het waarborgen van de eerlijkheid, transparantie, zorgvuldigheid, onafhankelijkheid en verantwoordelijkheid (Algra, 2018).

Eerlijkheid: De resultaten van dit onderzoek zullen bij eerlijkheid worden verwerkt. Nieuwe meningen en inzichten zullen serieus worden genomen en resultaten zullen niet gunstiger dan wel ongunstiger worden gemaakt dan ze zijn. Tegelijkertijd is de data die gebruikt is om deze vragenlijst op te stellen niet verzonden of vervalst.

Transparantie: In het onderzoek zal helder en naar waarheid worden benoemd op welke wijze is gekomen aan de verkregen data. De resultaten van dit onderzoek zullen niet meteen beschikbaar worden gemaakt voor de respondenten. De reden hiervoor is, dat de NBB nog verder onderzoek dient te doen voordat zij daadwerkelijk verandering kunnen maken in het aanbod. Wanneer de resultaten van dit adviesrapport al direct bij de doelgroep belanden, kan dit leiden tot verwarring en/of teleurstelling.

Zorgvuldigheid: De vragenlijst is opgebouwd vanuit wetenschappelijke onderbouwing, daarnaast zal zorgvuldig met de data worden omgegaan. Enkel het onderzoeksteam en de onderzoeksbegeleider zullen toegang hebben tot de verkregen data.

Onafhankelijkheid: Bij het beoordelen van de data zal enkel worden gekeken naar de verkregen data, hierbij zullen eigen meningen en eerder beoogde onderzoeken buiten beschouwing worden gelaten.

Verantwoordelijkheid: Bij dit onderzoek wordt rekening gehouden met het maatschappelijke belang, meiden participatie in de sport. Tegelijkertijd houdt de onderzoeker rekening met de rest van het onderzoeksteam en de belangen van de meetgroep.

De deelnemers krijgen een uitnodiging om deel te nemen aan dit onderzoek via de mail. In deze mail staat het doel van het onderzoek uitgelegd, daarnaast wordt ook het belang van deelname toegelicht. In de bijlage van de mail wordt een informatiebrief meegestuurd. Aan het begin van de vragenlijst wordt de toestemming van de deelnemers gevraagd. Wanneer zij “akkoord” aanvinken stemmen de respondenten in met de in de informatiebrief meegestuurde informatie en mogen de gegevens worden gebruikt voor het onderzoek.

DATA ANALYSE:

In dit onderzoek wordt gekeken naar hoe de basketbal spelende meiden van 16-20 jaar kijken naar de huidige situatie van het meidenbasketbal in Nederland.

Ten eerste wordt alle kwantitatieve data omgezet in grafieken. Bij een aantal vragen is de respondenten om een toelichting gevraagd op hun gekozen antwoord. Deze kwalitatieve data zal worden geanalyseerd door te noteren welke thema's vaak terugkomen in de antwoorden en deze bij elkaar op te tellen.

Vervolgens worden ook de antwoorden van relevante representatieve subgroepen vergeleken. Hierbij is het van belang dat het percentage van de subgroep te vergelijken valt met het percentage dat zij in totaal representeren. Mogelijke subgroepen zijn: regio, afkomst, teamsamenstelling en niveau.

Door te kijken naar de achtergrond van subgroepen, kunnen verschillen in meningen meer betekenis krijgen en kan er worden vastgesteld welke aanknopingspunten voor de gehele meetgroep relevant zijn en of er een verschil is voor bepaalde subgroepen.

Tot slot zal de data worden bestudeerd, waarbij opvallende data wordt gemarkeerd. Onder “opvallende data” wordt verstaan: antwoorden die aanknopingspunten bevestigen of ontkrachten, antwoorden die nieuwe inzichten geven en antwoorden die zeer eensgezind zijn of juist ver uiteenlopend zijn.

De analyse zal worden besproken met leden van het onderzoeksteam (Zera, Jorrit en Lars) om researchbias te voorkomen.

De geanalyseerde data zal vervolgens dienen als input voor het ontwikkelen van concrete oplossingsscenario's. De opdrachtgever zal de scenario's vervolgens beoordelen aan de hand van de APEASE-criteria (Michie, et al., 2016).

3.2 RESULTATEN

In dit hoofdstuk zijn de resultaten verkregen uit de vragenlijst weergegeven. Alle bij de NBB met e-mail geregistreerde meiden tussen de 16 en 20, hebben de vragenlijst ontvangen via de mail.

De vragenlijst is uiteindelijk beantwoord door 157 respondenten, dit zorgt voor een reactiepercentage van 10,3%.

Om zowel de vragenlijst als de resultaten overzichtelijk te maken, zijn de vragen opgedeeld in de volgende thema's:

1. *Profiel*: de kenmerken van de respondent;
2. *Lidmaatschap NBB*: het lidmaatschap van de respondent;
3. *Teamindeling*: de samenstelling van het basketbalteam van de respondent (leeftijd en geslacht);
4. *Succesbeleving*: belangen van de respondent m.b.t. basketbal en de ervaring van de basketbalcompetitie;
5. *Samenstellen meidenteams*: het wel of niet in staat zijn van verenigingen om meidenteams samen te stellen;
6. *Rolmodellen*: het belang van familiesupport en zichtbaarheid van vrouwen (topsporters) voor de respondenten;
7. *Passend aanbod*: de geschiktheid van het huidige basketbalaanbod voor meiden;
8. *Prioriteiten van de vereniging*: hoe de respondent de belangen van de vereniging ervaart;
9. *Begeleiding van trainers*: de ervaringen van respondenten met hun coach/trainer;
10. *Basketbal imago*: het gevoel dat respondenten hebben bij basketbal in Nederland.

De thema's sluiten aan bij de eerder benoemde mogelijke aanknopingspunten (zie hoofdstuk 2.6 "Mogelijke aanknopingspunten").

Vervolgens is gekeken naar mogelijke verschillen tussen de volgende subgroepen:

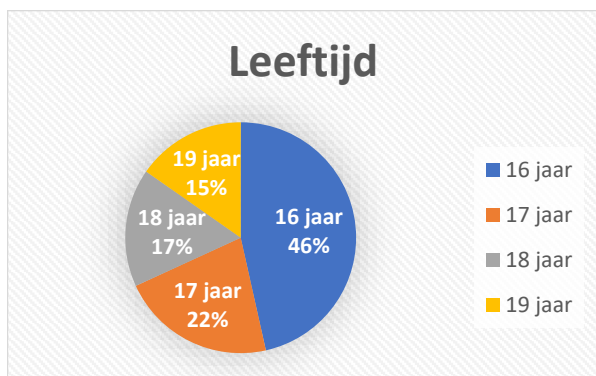
1. *"landelijk en regionaal"*, waarbij landelijk alle respondenten zijn in een competitie die wordt gespeeld door het hele land en daarbij op een hoger basketbalniveau. Terwijl regionaal alle respondenten zijn die in een competitie spelen in hun eigen regio en daarbij op een lager basketbalniveau.
2. *"noord, oost, zuid en west"*, hiermee wordt aangegeven in welke regio van Nederland de respondent woont.
 - Noord: Groningen, Friesland en Drenthe;
 - Oost: Flevoland, Overijssel en Gelderland;
 - Zuid: Zeeland, Noord-Brabant en Limburg;
 - West: Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht.

Verschillen tussen deze subgroepen zou kunnen leiden tot adviezen die niet voor de gehele doelgroep meiden 15-20 gelden, maar enkel voor een bepaalde regio of niveau. Tegelijkertijd kan worden gesignaleerd welke subgroepen een urgentere aanpak nodig hebben dan andere.

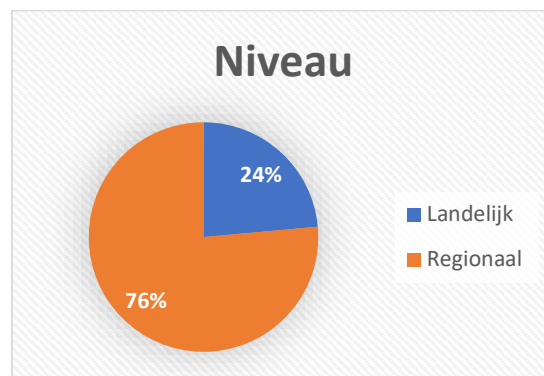
1. PROFIEL

Dit thema heeft betrekking op de kenmerken van de respondenten.

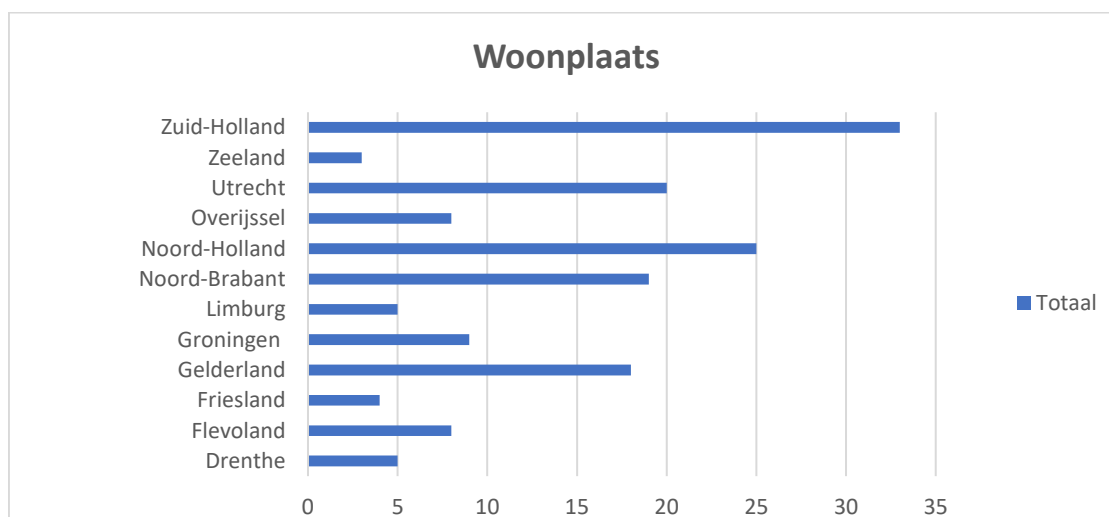
Onderstaande grafieken geven het volgende weer over de respondenten: leeftijd, niveau waarin zij competitie spelen en in welke provincie ze wonen.



Afbeelding 7: "Leeftijden respondenten"



Afbeelding 8: "Basketbal niveau respondenten"



Afbeelding 9: "Woonplaats respondenten"

2. LIDMAATSCHAP NBB

Dit thema heeft betrekking op het lidmaatschap van de respondenten.

Op de vraag: "Ben je weleens gestopt met basketballen bij een vereniging?" antwoordde 30% met "ja".

De onderbouwing die respondenten hierbij gaven luidt:

1. Er waren te weinig meiden op mijn basketbal vereniging (25%).
2. Een reden met betrekking tot de coach/trainer (17%).
3. Een reden met betrekking tot teamgenoten (14%).

Er werd de respondenten ook gevraagd: "Wat de NBB als eerste zou moeten aanpakken om de basketbalervaring voor meiden te vergoten?" Hierbij antwoordde 40,7% van de respondenten met een

antwoord vallend in het thema “*werving/promotie van meidenbasketbal*”. De onderbouwing die een aantal van de respondenten daarbij geeft: wanneer er meer meiden basketballen, zullen andere negatieve ervaringen, zoals die rondom samenstelling van teams en indeling van competitie, zich vanzelf oplossen. Overige belangen die de respondenten hebben benoemd:

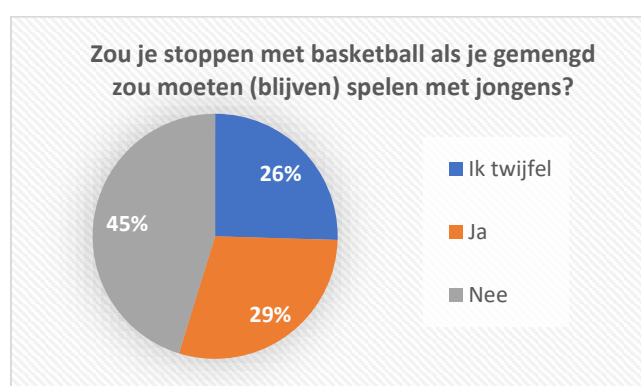
- Meer aandacht voor vrouwenbasketbal;
- Coaches/trainers opleiden en stimuleren om meiden te coachen;
- Meer basketbalactiviteiten voor meiden;
- Een gelijke behandeling tussen de mannen en vrouwen (op sociale media);
- De indeling van de competities.

3. TEAMINDELING

Dit thema omvat de samenstelling van het basketbalteam van de respondent (leeftijden en geslacht).

In afbeelding 10 is weergegeven dat 55% van de respondenten op z'n minst zou overwegen te stoppen met basketbal als ze samen zouden moeten (blijven) spelen met jongens.

Wanneer de antwoorden van de respondenten uit verschillende regio's met elkaar worden vergeleken, valt op dat in de regio noord 50% van de respondenten in een gemengd team speelt. Terwijl in de andere regio's dit percentage niet hoger is dan 12%.

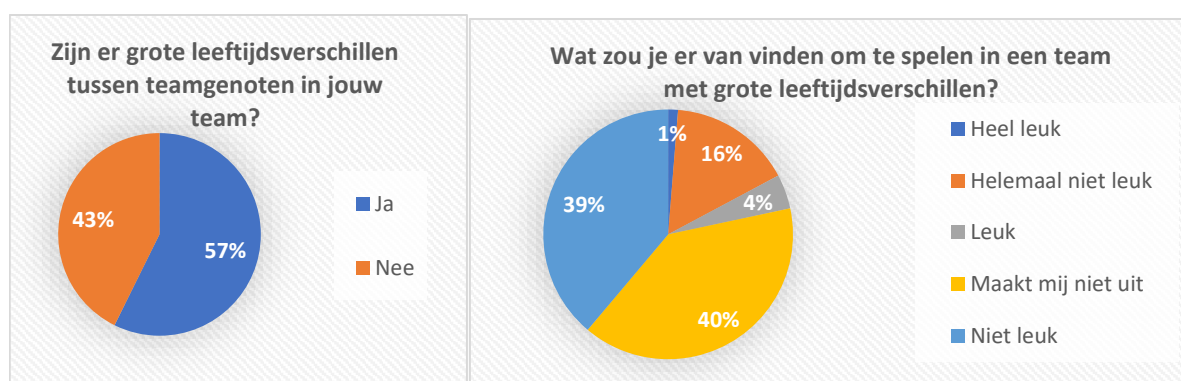


Afbeelding 10: "Zou je stoppen met basketbal als je gemengd zou moeten (blijven) spelen met jongens?"

Uit afbeelding 11 blijkt dat 57% van de respondenten basketbalt in een team met grote leeftijdsverschillen.

Terwijl enkel 5% dit als (heel) leuk ervaart.

Respondenten die op regionaal niveau basketballen, bevinden zich vaker in een team met grote verschillen in leeftijd, maar beide subgroepen geven niet aan dat ze dit leuk (zouden) vinden. De toelichtingen die de respondenten hierbij geven zijn: "leeftijd maakt niet uit zolang we maar op het zelfde niveau zitten" en "Je zit met grote leeftijdsverschillen in een andere levensfase met andere interesses."



Afbeelding 11: "Leeftijdsverschillen in teams"

4. SUCCESBELEVING

Dit thema heeft betrekking op de belangen van de respondent m.b.t. basketbal en de ervaring van de basketbalcompetitie.

De top 3 belangen van de respondenten tijdens een basketbalwedstrijd zijn:

1. *Als team beter worden* (66,8%)
2. Een *eerlijk* wedstrijdverloop (63,1%)
3. *Inzet* van het hele team (58,6%)

Daarnaast werd “gezelligheid” ook door 43,9% belangrijk gevonden en “de winst” enkel door 14% , dit percentage steeg onder de landelijk spelende respondenten.

Op de vraag: “Zijn er in jouw competitie grote verschillen in niveau tussen de teams?” antwoordde 52% “ja”, waarbij in de regio’s zuid en oost de percentages nog verder stegen en in de regio west enkel 38% een groot niveau verschil ervaarden.

Verschillen uiten zich onder andere in:

- Een groot verschil in de *einduitslag*;
- Verschil in *ervaring, niveau en leeftijd*.

Op de stelling of de respondenten liever een lange reistijd voor een gelijkwaardige wedstrijd zouden hebben geeft de meerderheid (helemaal) mee eens of niet eens/ niet oneens aan.



Afbeelding 12: "Reistijd wedstrijden"

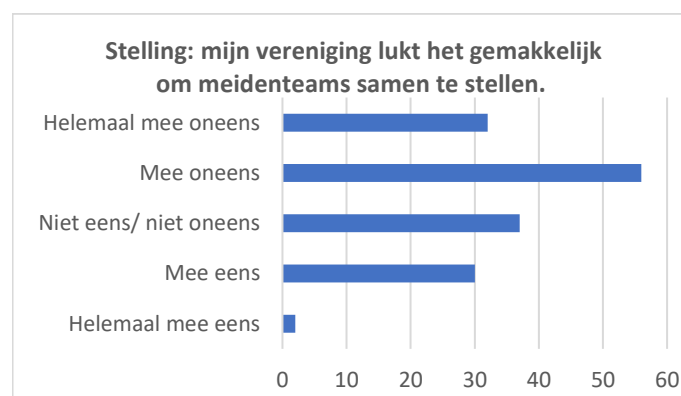
5. SAMENSTELLEN MEIDENTEAMS

Dit thema behandelt de mate waarin de verenigingen van de respondenten wel of niet in staat zijn om meidentteams samen te stellen.

Het samenstellen van meidentteams op verenigingen wordt niet als gemakkelijk ervaren. In de regio west is dit minder van toepassing en wordt vaker “Niet eens/niet oneens” of “Mee eens” geantwoord dan in de andere regio’s.

65 van de respondenten geven aan dat dit komt, doordat er überhaupt *niet genoeg meiden* zijn of niet genoeg meiden van dezelfde leeftijd of niveau. Bovendien zeiden 12 respondenten dat er *geen* (passende) *trainer/coach* kon worden gevonden voor een meidenteam.

Op de stelling: “Lokale verenigingen zouden alle meiden samen moeten voegen om zo passende teams samen te stellen” antwoorden enkel 25,5% van alle respondenten (helemaal) mee eens. Terwijl



Afbeelding 13: "Samenstellen meiden teams op de vereniging"

wanneer alleen wordt gekeken naar de resultaten van de regio zuid, dit percentage 45% is en gaf ook 29% aan het niet eens/niet oneens te zijn.

De respondenten die **(helemaal) mee oneens** antwoordden, gaven de volgende 3 redeneringen:

1. *Je kiest ook voor een vereniging.*
2. Het is onmogelijk met reistijd.
3. Ik heb al een meidenteam dus waarom zou ik moeten samenvoegen.

De respondenten die **niet eens/niet oneens** antwoorden, gaven als beredenering voornamelijk:

"Het moet een optie zijn, geen verplichting".

De respondenten die **(helemaal) mee eens** antwoorden, waren voornamelijk spelend op *landelijk niveau* en hun redenering was:

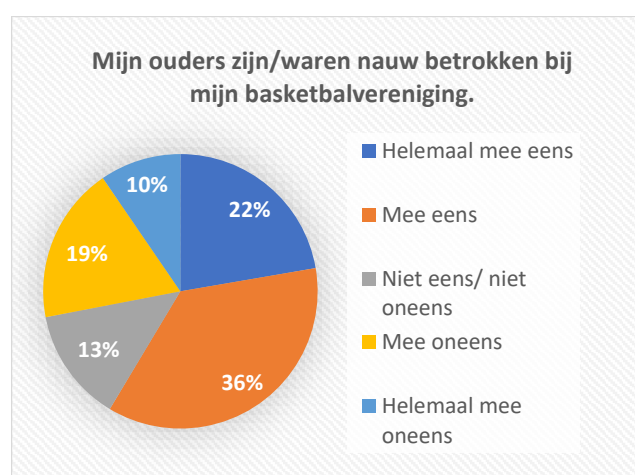
"Het is een goede oplossing om iedereen van dezelfde leeftijd, niveau en doelstelling samen te laten spelen"

6. ROLMODELLEN

Dit thema behandelt het belang van familiesupport, zichtbaarheid van vrouwen (topsporters) voor de respondenten.

58% van de respondenten gaven aan dat hun ouders nauw betrokken zijn bij de vereniging. Betrokkenheid varieerde tussen vrijwilligers taken, trainer/coaches en zelf basketballend. Het meest werd benoemd dat ouders betrokken waren als *supporter*.

Bij een groot deel van de respondenten werden functies binnen de club ook uitgevoerd door een vrouw.



Afbeelding 14: "Betrokkenheid ouders"

Door de respondenten werd het meest gekeken naar de damesteams van de eigen vereniging (86 antwoorden) en de WNBA, de hoogste competitie vrouwenbasketbal in Amerika (82 antwoorden). Enkel 48 antwoorden gaven aan weleens te hebben gekeken naar de WBL, wat de hoogste competitie is van vrouwenbasketbal in Nederland.

7. PASSEND AANBOD

Dit thema be vraagt de geschiktheid van het huidige basketbalaanbod voor meiden.

Voor 85% van de respondenten is 2 keer in de week trainen en 1 wedstrijd in het weekend (heel) wenselijk.

De overige 25% waarvan enkel 2 respondenten spelend op regionaal niveau, beredeneerde grotendeels dat zij liever vaker zouden basketballen.

Enkel 2 respondenten gaven aan dat het eigenlijk niet haalbaar is.

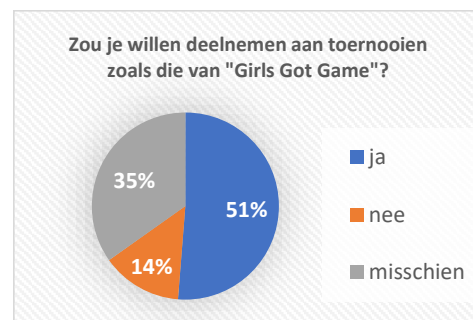


Afbeelding 15: "Wenselijkheid trainingen en wedstrijden"

80 respondenten gaven aan liever vaker toernooien te spelen en 86% van alle respondenten zou op z'n minst overwegen deel te nemen aan een toernooi zoals die van "Girls Got Game".

Bij het bezoeken van een basketbalwedstrijd zouden meiden de volgende activiteiten het liefst bezoeken:

- Basketbalactiviteiten;
- Sociale activiteiten met andere meiden die ook basketballen.



Afbeelding 16: "Girls Got Game toernooien"

8. PRIORITEITEN VAN DE VERENIGING

Dit thema geeft weer hoe de respondent de belangen van de vereniging ervaart, waarbij de prioriteiten ten opzichte van jongens- en meidenteams met elkaar worden vergeleken.

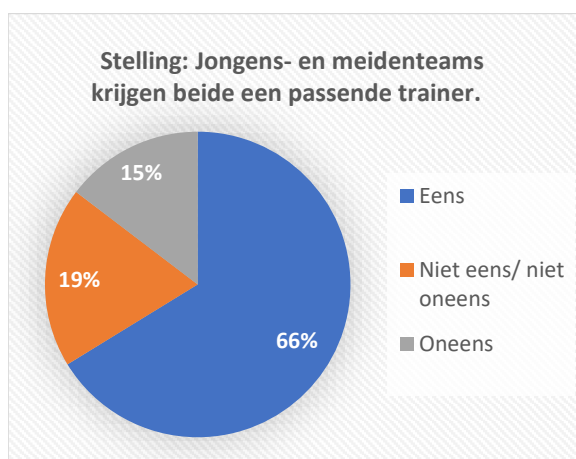
Voor alle vragen binnen dit thema geldt dat de respondenten voor minimaal 50% aangeven dat jongens- en meidenteams in de beschreven situatie gelijk worden behandeld.

In afbeelding 17 wordt de mening van respondenten door heel Nederland weergegeven met betrekking tot het krijgen van een passende trainer. Wanneer er alleen wordt gekeken naar *de regio oost*, zegt echter enkel 48% van de respondenten een passende trainer te krijgen.

In afbeelding 18 is te zien dat slechts 5% van de respondenten heeft gekozen voor "Nee, aan meidenteams wordt meer aandacht besteed" en voor 35% "Nee, aan jongenteams wordt meer aandacht besteed".

Daarnaast is het opvallend dat 25% van de respondenten in een niet passend tenue speelt, zoals weergegeven in afbeelding 18. Deze antwoorden komen voornamelijk van regionaal spelende respondenten.

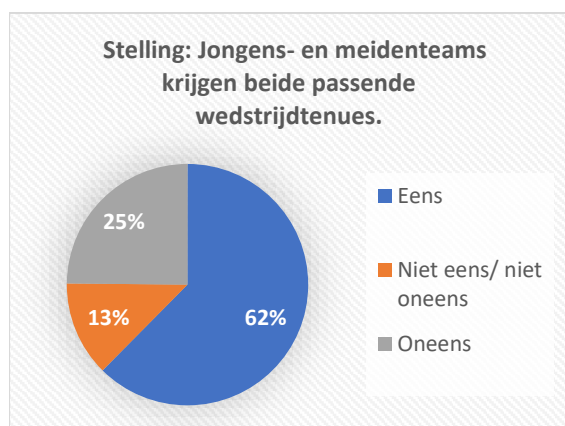
In afbeelding 20 is te zien dat een duidelijke meerderheid het eens is met de stelling: "De NBB moet verenigingen ondersteunen met de omgang van meidenteams."



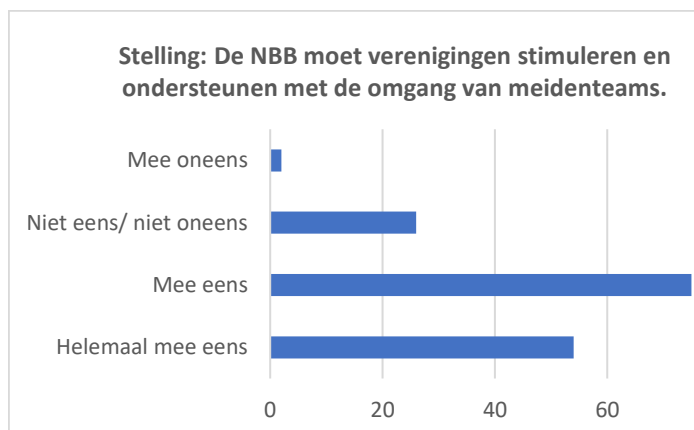
Afbeelding 17: "Passende trainer voor jongens- en meidenteams"



Afbeelding 18: "Gelijke behandeling voor jongens- en meidenteams"



Afbeelding 19: "Passende tenues voor jongens- en meidenteams"



Afbeelding 20: "Ondersteuning NBB"

9. BEGELEIDING VAN TRAINERS

Dit thema behandelt de ervaringen en behoeftes van de respondenten m.b.t hun coach/trainer.

Het trainen en coachen van meidenteams wordt voornamelijk gedaan door mannen (62%).

In afbeelding 21 is weergegeven hoe de respondenten denken over de stelling: "Ik heb liever een vrouwelijke coach/ trainer."

De beredenering die zij hierbij geven:

(helemaal) mee oneens:

- Ik vind een *man* uit ervaring *fijn(er)*;
- Het *geslacht* maakt *niet* uit zolang hij/zij goed kan coachen.

Niet eens/niet oneens:

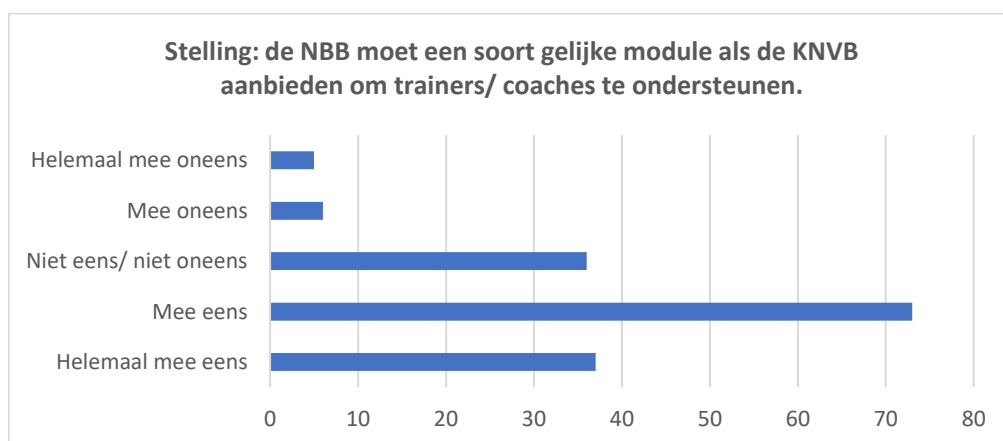
- Het *geslacht* maakt *niet* uit zolang hij/zij goed kan coachen.

(Helemaal) mee eens:

- Een vrouw *begrijpt mij beter*;
- Ik voel me *veiliger/vertrouwer* bij een vrouw.



Afbeelding 21: "Voorkeur geslacht coach/trainer"



Afbeelding 22: "Coaching module aanbieden "

10. BASKETBAL IMAGO

Dit thema geeft weer welk gevoel de respondenten hebben bij basketbal in Nederland.

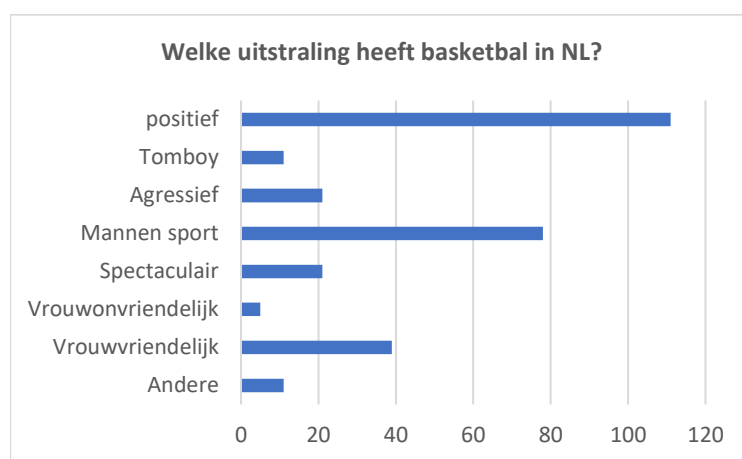
In afbeelding 23 vallen drie uitstralingen op, namelijk: positief, mannensport en vrouwvriendelijk.

De toelichting die respondenten hierbij geven is:

- Er wordt meer aandacht besteed aan mannenbasketbal op zowel sociale media, tv als op verenigingen;
- Basketbal heeft een positieve uitstraling, maar het beeld is nog dat basketbal voor jongens is.

Vervolgens werd gevraagd naar de reactie van buitenstaanders als de meiden vertelde dat ze de sport basketbal beoefenden, waarbij 95 antwoorden aangaven een positieve reactie te krijgen en 89 antwoorden (ook) een verbaasde reactie.

Opvallende toelichting die hierbij wordt gegeven: "Het beeld is nog dat basketbal alleen voor lange jongens is."



Afbeelding 23: "Uitstraling basketbal Nederland"

3.3 OPSLOSSINGSSCENARIO'S

In dit onderzoek is gezocht naar een mogelijke oplossing voor de vraag: "Wat kan de Nederlandse Basketball Bond ondernemen om uitstroom van de doelgroep meiden 15-20 jaar te verminderen?" Hieronder zijn de mogelijke oplossingsscenario's aan de hand van de resultaten uit de vragenlijst weergegeven.

1. Investeren in de werving van meidenbasketballers.

De respondenten laten blijken dat het werven van nieuwe meidenleden andere negatieve ervaringen rondom het basketbal, zoals team- en competitie-indeling voor grotendeels zou moeten oplossen. Ook is te zien dat in de regio west, de regio met de meeste vrouwelijke leden en teams (Persoonlijke communicatie, J. de Groot, 14 oktober 2024), minder verschil in niveau en leeftijd wordt ervaren tussen zowel teamgenoten als in de competitie. Een mogelijke manier om te investeren in de werving van nieuwe leden, zou kunnen zijn het *organiseren van scholen basketbaltoernooien*. De respondenten gaven de suggestie voor promotie op basisscholen en de KNVB gaf aan dat zij hun meeste aanmeldingen van meiden krijgen nadat ze hebben deelgenomen aan een scholentoernooi (Persoonlijke communicatie, R. Brouwer, 7 november 2024).

2. Basketbal promoten als een vrouwensport.

Uit de resultaten blijkt dat de respondenten basketbal ervaren als een mannensport en buitenstaanders verbaasd zijn bij het feit dat een vrouw de sport basketbal beoefend. Om dit te

veranderen zou de NBB *op sociale media meer content moeten plaatsen over vrouwenbasketbal*, waarbij een vrouwvriendelijk beeld neerzetten van belang is. Het advies voor type content zou zijn: *content van de WNBA- en WBL-competitie*, omdat de meeste respondenten al aangeven naar de WNBA content te kijken en daarin geïnteresseerd zijn. In tegenstelling tot de eigen Nederlandse competitie de WBL, hiernaar kijken maar weinig respondenten. Hoewel het steunen van de eigen topsport kan leiden tot meer promotie en een hechtere community (Debruyne, 2023).

3. De competitie indeling aanpassen.

In de basketbalcompetities waar de respondenten zich in bevinden, wordt door 52% een groot niveauverschil ervaren, dit uit zich in verschil in leeftijd, niveau en ervaring tussen teams. In de competities merken de respondenten op zowel landelijk als regionaal niveau een groot verschil tussen de top van de competitie en de onderlaag. Aangezien er ook te weinig meiden zijn van dezelfde leeftijden om passende teams samen te stellen, zou de NBB er naar kunnen kijken om *de competitie in te delen op basis van basketbalervaring en leeftijd binnen een team*. Op dit moment schrijven teams zich alleen in voor een bepaalde leeftijdscategorie en divisie. Het zou de competitie eerlijker kunnen maken, wat de respondenten ook aangeven als een van hun grootste belangen bij een basketbalwedstrijd. Hierbij kan worden meegenomen dat de respondenten geen bezwaar hebben tegen een lange reistijd voor een gelijkwaardige wedstrijd.

4. Het begeleiden van verenigingen met de omgang van meiden(teams).

Uit de resultaten blijkt dat 57% van de respondenten basketbalt in een team met grote leeftijdsverschillen, terwijl enkel 5% dit als (heel) leuk ervaart. Tegelijkertijd geeft 70,7% van de respondenten aan te overwegen om te stoppen met basketbal wanneer zij in een jongensteam zouden moeten (blijven) spelen. Tegelijkertijd spelen in de regio Noord nu 50% van de respondenten in een jongensteam. Bovendien geven de respondenten aan dat ze willen dat de NBB verenigingen ondersteunt bij het samenstellen van meidenteams. Echter zijn de respondenten erop tegen om alle meiden van lokale verenigingen samen te voegen om gelijkwaardige teams samen te kunnen stellen (in de regio zuid is het percentage wat tegen is aanzienlijk lager). Ze geven aan voor een bepaalde vereniging te kiezen, maar ook dat het geen verplichting zou moeten zijn om samen te voegen. *De NBB zou een format kunnen creëren waar verenigingen die deze kwesties ervaren zich kunnen melden*. De NBB kan *vervolgens een regelgeving ontwikkelen die verenigingen adviseert en ondersteunt*, zoals die van de KNVB. Het biedt meiden de mogelijkheid om in samengestelde teams te basketballen, terwijl ze lid blijven van hun eigen vereniging (Persoonlijke communicatie, R. Brouwer, 7 november 2024). Naast een regeling zou de NBB ook *een begeleidingstraject moeten bieden voor bestuurders van verenigingen*. Het traject moet verenigingen hulp bieden met de omgang van (meiden)teams op de vereniging net zoals het traject van de KNVB (Persoonlijke communicatie, R. Brouwer, 7 november 2024).

5. Een module aanbieden die coaches helpt met het begeleiden en opleiden van meiden basketballers.

Het thema coaches stimuleren en begeleiden komt meermaals terug in de resultaten, waarbij een aantal respondenten aangeven dat de coach/trainer een reden was voor hen om te stoppen met basketbal. Op de vraag: "Waarom lukt het jouw vereniging niet gemakkelijk om meidenteams samen te stellen?" geven 16 respondenten aan dat er geen (passende) trainer voorhanden is. Bovendien geven de respondenten aan dat het geslacht van hun trainer niet uitmaakt, zolang hij of zij maar goed kan coachen.

Het advies is om een soortgelijke *module als die van Basketbal Vlaanderen* aan te bieden (Basketbal Vlaanderen, z.d.), waarin in ieder geval de belangen van meiden tijdens een basketbalwedstrijd moeten

worden behandeld, namelijk:

- Als team beter worden;
- Eerlijkheid;
- Inzet van het hele team;
- Maar ook dat de winst niet als het grootste belang wordt ervaren.

6. Organiseer basketbalactiviteiten voor meiden verspreid door Nederland.

De respondenten geven aan meer te willen deelnemen aan basketbaltrainingen, wedstrijden en toernooien. Zowel 3 tegen 3 als 5 tegen 5 basketbal en daarbij zou de meerderheid ook deelnemen als deze wedstrijden niet gericht zijn op de winst. Naast basketbalactiviteiten geven de respondenten ook aan interesse te hebben in *sociale activiteiten* met andere meiden die ook basketballen.

3.4 SCENARIO-AFWEGING

De opdrachtgever heeft de oplossingsscenario's aan de hand van de APEASE-criteria beoordeeld (zie bijlage 6.2: The APEASE criteria for designing and evaluating interventions (Michie, et al., 2016)). In tabel 11 is de beoordeling per scenario overzichtelijk weergegeven, daarnaast zijn in tabel 12 de voor- en nadelen per scenario beschreven.

Scenario	Affordability	Practicability	Effectiveness	Acceptability	Safety	Equity	+/-
1. Investeren in de werving van meidenbasketballers.	-	-	++	++	+	+	4
2. Basketbal neerzetten als een vrouwensport.	+	-/+	++	-/+	-/+	-/+	3
3. De competitie indeling aanpassen.	++	-/+	++	-/+	-	+	4
4. Het begeleiden van verenigingen met de omgang van meiden(teams).	+	+	+	+	+	+	6
5. Een module aanbieden voor coaches.	++	++	-/+	-/+	+	+	6
6. Basketbalactiviteiten organiseren voor meiden verspreid door Nederland.	-	-	+	++	+	+	3

Tabel 3: "Beoordeling APEASE-criteria"

- Slecht
- Onvoldoende
- /+ Neutraal
- + Voldoende
- ++ Goed

Scenario	Voordelen	Nadelen	Opmerkingen
1. Investeren in de werving van meidenbasketballers.	- De uitvoering is mogelijk door externe partijen, zoals Olympic moves; - Verwachting effectiviteit hoog, doordat het al eerder is uitgevoerd door de KNVB.	- Te weinig arbeidskrachten om dit op te zetten.	
2. Basketbal neerzetten als een vrouwensport.	- Sociale media kost over het algemeen niet veel geld; - Een grotere community op sociale media kan ook zorgen voor een aantrekkelijker platform voor partners.	- Er is nu (nog) geen link met Nederlandse spelers in de WNBA; - Afhankelijk van de prioriteiten van de afdeling marketing; - Er hangt een negatief beeld rondom het niveau van de WBL, dit zou kunnen leiden tot negatieve comments op sociale media.	- De opdrachtgever ziet liever content van de nationale toppers, want dat past beter bij de NBB. Terwijl bij de WBL meer zichtbaarheid beter kan worden gerealiseerd door het bieden van een platform waar de wedstrijden worden uitgezonden, wat de NBB vervolgens kan promoten.
3. De competitie indeling aanpassen.	- De kosten zijn laag; - Het niveauverschil binnen de competitie zal verlagen; - De aanpassing hoeft maar een keer worden ingevoerd en kan daarna automatisch verlopen.	- De afdeling competitiezaken is traditioneel ingericht, waardoor verandering lastig kan verlopen; - Vrijwilligers binnen de verenigingen tonen vaak weerstand bij verandering.	- De verenigingen en de doelgroep moeten worden meegenomen met de reden waarom de competitie-indeling verandert.
4. Het begeleiden van verenigingen met betrekking tot de omgang van meiden(teams).	- Verenigingen worden in staat zelfstandig meidenbasketbal te stimuleren; - Meiden waarvoor geen plek kan worden gevonden, kunnen toch ergens terecht;	- Verenigingen moeten openstaan voor de veranderingen; - De verenigingen moeten de NBB benaderen;	- Er zou naast de specifieke begeleiding op een vereniging, ook in specifieke regio's bijeenkomsten kunnen worden georganiseerd. - De NBB zou zelf ook actief verenigingen kunnen benaderen.
5. Een module aanbieden voor coaches.	- Module zou direct ontwikkeld en ingevoerd kunnen worden; - Kosten zijn volledig in eigen beheer.	- Niet alles wat in opleidingen wordt aangeboden, wordt direct in de praktijk opgenomen.	- Basketbaltrainer 3 zou dit in de opleiding mee kunnen nemen, maar lager bereik.
6. Basketbalactiviteiten organiseren voor meiden verspreid door Nederland.	- De uitvoering is mogelijk door externe partijen, zoals: "Girls get Buckets"; - Invloed op het verbeteren van de basketbalervaring voor meiden is hoog.	- Te weinig arbeidskrachten om dit op te zetten; - Invloed op behoud is laag geacht.	- Wanneer andere partijen de activiteiten organiseren, is er geen invloed op bijvoorbeeld wie de workshop verzorgd.

Tabel 4: "Voor- en nadelen per scenario"

4 ADVIES

In dit hoofdstuk worden de resultaten geïnterpreteerd en bediscussieerd om uiteindelijk tot een goed onderbouwde conclusie te komen op de vraag: *“Wat kan de Nederlandse Basketball Bond ondernemen om uitstroom van de doelgroep meiden 15-20 jaar te verminderen?”* Vervolgens is er beschreven wat de NBB moet ondernemen om de veranderingen in te voeren.

4.1 INTERPRETATIE, DISCUSSIE EN CONCLUSIE

Om tot een onderbouwde conclusie te komen ten opzichte van de onderzoeksvraag, zal het onderzoeksdesign, de wijze waarop de data is verworven en de resultaten geïnterpreteerd en bediscussieerd worden in dit hoofdstuk.

INTERPRETATIE EN DISCUSSIE

Uit de resultaten is gebleken dat de doelgroep meer aandacht wil voor vrouwenbasketbal, zowel op sociale media als in de organisatie van evenementen. De meiden hebben nu het gevoel dat basketbal wordt gezien als een mannensport en dat daardoor minder meiden basketballen. Doordat er in Nederland zo weinig meiden basketbal beoefenen, is de ervaring van de basketbalcompetitie vaak negatief. Bovendien is er niet op elke vereniging een passend team voor meiden, waardoor ze in teams spelen met jongens of grote leeftijdsverschillen. Terwijl de meerderheid van de meiden dit niet als leuk ervaart, met name tot de leeftijd van 18 jaar.

In de vragenlijst is ook gevraagd naar de begeleiding van de trainer. Hoewel merendeels positief is over hun trainer, zijn er ook respondenten die aangeven dat de trainer de reden was waardoor zij tijdelijk waren gestopt. De respondenten geven aan dat zij: “eerlijkheid, beter worden als team, je best doen en gezelligheid” het belangrijkste vinden. Het zou kunnen zijn dat meiden over het algemeen geen problemen ervaren met hun trainer of een van de benoemde belangen, maar dat wanneer er wel een probleem wordt ervaren dit ook meteen een reden kan zijn om te stoppen met basketbal. Dit komt overeen met de literatuur over uitval in de sport bij een gebrek aan bevrediging van de psychologische basisbehoefte (Dijk, 2020).

Van de 1517 bij de NBB met e-mail geregistreerde meiden tussen de 16 en 20 jaar, hebben er 157 deelgenomen aan de vragenlijst (10,4%). Een goed responsepercentage van een online vragenlijst ligt gemiddeld tussen de 5% en 30% (Chung, z.d.). Echter hebben de potentiële deelnemers er zelf voor kunnen kiezen om de vragenlijst wel of niet te beantwoorden, dit kan leiden tot selectie bias. De meiden die een groot belang hebben bij dit vraagstuk zullen de vragenlijst eerder beantwoorden. Terwijl de meiden voor wie basketbal minder belangrijk is de vragenlijst eerder onbeantwoord zullen laten, echter zal dit ook de doelgroep zijn die eerder uitstroomt. Daarnaast is ook de doelgroep die al uitgestroomd en hun redenering daarvoor niet bevraagd, hierdoor zou data zoals in de thema's: “Passend aanbod en Begeleiding van de trainer” niet betrouwbaar kunnen zijn voor de gehele basketbal meiden community.

Wanneer de leeftijden en woonplaats van de responsgroep wordt vergeleken met de totale meiden community komt dit wel overeen, bijvoorbeeld: de leeftijden van de respondenten zien dezelfde daling als die in afbeelding 5: *Vrouwelijke leden per team 2019-2023 (Persoonlijke communicatie, S. Klaij, 15 oktober 2024)*.

Deze potentiële selectie bias had kunnen worden voorkomen wanneer de volgende vraag was toegevoegd: “Op een schaal van 1-10 hoe belangrijk is basketbal voor jou?”

Eveneens is er een potentiële “waardenbias”. De respondenten geven namelijk aan veel waarde te zien in eerlijkheid en gelijkheid, waardoor zij de biologische verschillen tussen mannen en vrouwen zouden kunnen ontkennen (Haidt, 2001). Wat van invloed kan zijn op de antwoorden zoals in het thema “Teamindeling”. Bij het thema: “Begeleiding van trainers” kan het zijn dat de respondenten zelf de verschillen tussen mannen en vrouwen niet weten/erkennen, maar ook geen onderscheid willen maken tussen mannen en vrouwen vanwege het streven naar gelijkheid. Hetzelfde zou van toepassing kunnen zijn op de vragen in het thema: “Prioriteiten van de vereniging” waar expliciet naar verschillen tussen de behandeling van mannen en vrouwen wordt gevraagd (Haidt, 2001).

Dit had kunnen worden voorkomen door te benoemen wat er werd bedoeld met “de verschillen tussen mannen en vrouwen” of uit te leggen hoe een “gelijke behandeling” eruit ziet.

CONCLUSIE

Het meidenbasketbal in Nederland bevindt zich momenteel in een negatieve visuele cirkel met aan het hoofd het feit dat er in Nederland maar weinig meiden basketballen, hierdoor blijft de basketbalervaring voor de meiden die wel basketballen nog steeds ongunstig. Er is weinig animo voor het trainen van meidenteams, verenigingen hebben andere prioriteiten, er is geen aandacht voor vrouwenbasketbal, basketbal wordt gezien als een mannensport en er is veel verschil in niveau en leeftijden van meiden(teams).

Om antwoord te geven op de vraag: “*Wat kan de Nederlandse Basketball Bond ondernemen om uitstroom van de doelgroep meiden 15-20 jaar te verminderen?*” zou de NBB die negatieve ervaringen moeten aanpakken.

Om de gehele basketbalervaring in een keer te verbeteren, zou er kunnen worden gesteld dat de NBB meer meiden aan het basketballen zou moeten krijgen. Oplossingsscenario 1 sluit hierbij aan, echter geeft de opdrachtgever aan dat dit op korte termijn niet haalbaar is in verband met een te kort aan arbeidskrachten (J. Beerens, persoonlijke communicatie, 20 januari 2025). In plaats van dat de NBB zelf scholentoernooien gaat organiseren is het advies om externe partijen, zoals: *Olympic moves te stimuleren om specifiek de doelgroep meiden en basketbal te benaderen*. Waar zij de uitvoer van de organisatie kunnen verzorgen, kan de NBB helpen met onder andere: de promotie, netwerken, het belang van de doelgroep meiden aanstellen en de koppeling maken naar verenigingen.

Het werven van nieuwe meiden basketballers zou dan wel een hoge invloed kunnen hebben op het doorbreken van deze visuele cirkel, maar het zal niet direct zorgen voor behoud van de beoogde doelgroep, de meiden basketballers vanaf de leeftijdscategorie onder 14. Om voor hen de basketbalervaring direct te kunnen verbeteren, is het advies om de overige 5 oplossingsscenario's door te zetten, met de volgende punten van aandacht:

Oplossingsscenario 2 Basketbal promoten als een vrouwensport:

De NBB zou in het algemeen meer content moeten plaatsen over vrouwenbasketbal, waarbij de nationale top centraal moet staan. Door het volgen van speelsters die een carrière maken in andere basketbalcompetities, zoals de WNBA mocht daar een speelster voor in aanmerking komen. Daarnaast zou de NBB een platform moeten creëren waarop de WBL wedstrijden zichtbaar zijn en dit vervolgens

promoten op hun sociale media.

Oplossingsscenario 3 De competitie-indeling aanpassen naar indeling op basketbalervaring en leeftijden binnen teams:

De aanpassing die wordt ingevoerd, moet goed worden onderbouwd en gecommuniceerd met zowel de afdeling competitiezaken als de basketbalverenigingen, hierdoor kan mogelijke weerstand worden voorkomen.

Oplossingsscenario 4 Het begeleiden en stimuleren van verenigingen met de omgang van meiden(teams):

Naast het aanbieden van een regelgeving die hulp biedt bij het samenwerken tussen verenigingen en het aanbieden van een begeleidingstraject, waarvoor verenigingen zich zelf moeten aanmelden via een format. De NBB zou ook zelf verenigingen waar weinig meiden(teams) zijn, zoals in de regio noord, moeten benaderen en stimuleren om deel te nemen aan een begeleidingstraject. Tevens kan de NBB verenigingen uitnodigen voor lokale bijeenkomsten, waarbij de omgang met meiden(teams) centraal staat. Om het onderwerp onder de aandacht te houden, zou de NBB deze bijeenkomsten een aantal keer per jaar moeten organiseren.

Oplossingsscenario 5 Een module aanbieden voor coaches:

De module zou moeten worden aangeboden onder basketbaltrainers niveau 3, daarnaast zou de module ook los als “workshop” verzorgd moeten kunnen worden.

Oplossingsscenario 6 Stimuleren van basketbalactiviteiten voor meiden verspreid door Nederland:

In plaats van dat de NBB zelf basketbalactiviteiten voor meiden gaat organiseren, zouden zij externe partijen, zoals “Girls get Bucket” kunnen stimuleren en begeleiden met de organisatie. De NBB kan daarbij overzicht houden van het aantal activiteiten dat wordt georganiseerd en hier een streefgetal aan koppelen, zoals: “Elk jaar 5 activiteiten voor meiden en deze zijn allemaal in een andere provincie.” Ook kan de NBB de externe partijen adviseren op het gebied van soort activiteiten en begeleiders.

De meerwaarde van dit product voor de NBB:

De NBB is het orgaan dat basketbal in Nederland- in de breedste zin, van NBA2K (een online basketbalspel) tot aan interlands- organiseert, stimuleert of zichtbaar maakt.

Hierbij is het voor hen onontbeerlijk om te denken vanuit verschillende doelgroepen; een groep “Old Stars” (55- plussers) heeft andere wensen en behoeftes dan een jonge dame van 15 jaar.

Dit onderzoek draagt bij aan het achterhalen van die wensen en behoeftes, zodat de NBB daar een passend aanbod en beleid voor kan opstellen. Het advies dat de NBB vanuit dit product ontvangt, geeft daarmee richting en prioritering aan de beginnende, maar nog wel ad hoc uitgevoerde initiatieven om meidenbasketbal te stimuleren.

4.2 INHOUDELIJKE UITWERKING VAN DE OPLOSSING

Om de oplossingsscenario's daadwerkelijk te kunnen implementeren, is extra uitwerking vereist.

Onderstaand is per oplossingsscenario genoteerd wat de NBB moet ondernemen, voordat het advies kan worden ingevoerd. Tevens is aangegeven welke adviezen prioriteit hebben.

Externe partijen, zoals: Olympic moves stimuleren om specifiek de doelgroep meiden en basketbal te benaderen:

- *Prioriteit: zorg dat Olympic moves tijdig wordt benaderd, zodat dit onderdeel kan worden van hun eerstvolgende jaarplan.*

De NBB zal Olympic moves moeten benaderen, waarbij zij hun plan delen met betrekking tot

meidenbasketbal. Vervolgens zal uit gesprekken moeten blijken wat Olympic moves voor hen kan betekenen in de organisatie van meidenbasketbaltoernooien voor scholen.

Basketbal promoten als een vrouwensport:

- De focus van de afdeling marketing bepaalt hoe de prioritering wordt vastgesteld. Aanbeveling: ga op korte termijn het gesprek aan om hen bewust te maken van het belang van dit vraagstuk.

De afdeling marketing zal meidenbasketbal moeten prioriteren als content. Om de nationale topspeelsters te volgen, is er content van hen nodig. Hiervoor moet de afdeling marketing samen met de afdeling topsport potentiële speelsters benaderen. Wanneer er een selectie van speelsters bekend is, zullen zij content moeten maken rondom hun basketbalcarrière, zodat de NBB dit kan plaatsen op hun sociale media-kanalen.

Om een platform te creëren voor de WBL, is het advies om een platform als YouTube te gebruiken om de wedstrijden te streamen, hiervoor zal de NBB afspraken moeten maken met de teams uit de competitie, zoals afspraken over: “Het opnemen van de wedstrijden, kwaliteit van de opname en het plaatsen van de opnames.”

De competitie-indeling aanpassen naar indeling op basketbalervaring en leeftijden binnen teams:

- Prioriteit met als aanbeveling: implementeren vanaf het seizoen 2025-2026.

Om de competities in te delen op basis van basketbalervaring en leeftijd binnen een team, zal de NBB hun systeem van competitie-indeling moeten aanpassen. In plaats van teams laten inschrijven voor alleen een bepaalde divisie en leeftijdscategorie, moet er bij de aanmelding een toevoeging komen van de speelsters, waarbij er vermeld is hoelang zij al basketballen en hoe oud ze zijn. Het systeem zou dan het gemiddelde per team moeten berekenen en op basis daarvan de competitie moeten indelen. De aanpassing in het systeem moet worden verzorgd door de afdeling competitiezaken. Tot slot moeten de verenigingen op de hoogte worden gesteld van de wijziging met daarbij vermeld waarom de NBB deze aanpassing maakt, namelijk: om gelijkwaardige competitie poules te kunnen samenstellen.

Het begeleiden en stimuleren van verenigingen met de omgang van meiden(teams):

- Prioriteit: neem op korte termijn contact op met de KNVB, zodat het traject en de regelgeving in de nabije toekomst kan worden ontwikkeld. Indien mogelijk, aanbeveling voor implementatie: vanaf het seizoen 2025-2026.

Als eerste zal de NBB, afdeling verenigingsondersteuning, een begeleidingstraject moeten ontwikkelen. Hiervoor is het advies om nogmaals in gesprek te gaan met de KNVB aangezien zij een traject aanbieden dat volgens R. Brouwer (2024) als effectief wordt ervaren. Vervolgens zullen zij de regelgeving omtrent teamsamenstelling moeten aanpassen. Het dient voor meiden die bij hun eigen vereniging geen (passend) team hebben mogelijk te zijn om bij een team te spelen dat los staat van de eigen vereniging, terwijl zij lid blijven van de door hen zelfgekozen vereniging. Om de aanpassingen onder de aandacht te brengen, dienen de verenigingen te worden geïnformeerd en moet op de website een format worden gecreëerd waar verenigingen zich kunnen aanmelden voor advies en/of begeleiding. Tot slot zal de NBB actief verenigingen moeten benaderen waar er nu nog weinig tot geen meiden(teams) zijn. De verenigingen in kwestie kunnen zij vinden in het programma Sportlink.

Wanneer de NBB ook lokale bijeenkomsten wil organiseren, zullen hier ook de verenigingen voor moeten worden uitgenodigd.

Een module aanbieden voor coaches:

- *Aanbeveling, zonder prioriteit: de opdrachtgever geeft aan dat deze module op korte termijn kan worden ontwikkeld en geïmplementeerd. Omdat er twijfels zijn over de effectiviteit van de oplossing, wordt het niet als prioriteit behandeld.*

Ten eerste zal de nieuwe module moeten worden ontwikkeld door de afdeling opleidingen. Hiervoor kan worden gekeken naar de modules van de KNVB en Basketbal Vlaanderen. Vervolgens moet de module worden verwerkt in de opleiding van basketbaltrainers niveau 3 en zullen cursusleiders van de NBB de module moeten verzorgen bij verenigingen. Wanneer de NBB de module wil aanbieden als losse workshop in jaarlijkse bijeenkomsten, zal dit moeten worden verwerkt in een jaarplan en zullen zij verenigingen moeten uitnodigen voor deze bijeenkomsten.

Stimuleren van basketbalactiviteiten voor meiden verspreid door Nederland:

- *Aanbeveling zonder prioriteit.*

De NBB zal moeten onderzoeken welke instanties nu al (meiden) basketbalactiviteiten verzorgen. Vervolgens zullen ze een aantal van deze instanties moeten benaderen en met hen in gesprek gaan over het verzorgen van activiteiten specifiek voor meiden. De NBB kan de instanties input geven over het type activiteiten en de eisen voor de begeleider van die activiteiten. De NBB zal de door de instanties georganiseerde activiteiten bij hen moeten laten registreren. Wanneer de NBB doelen stelt aan het aantal activiteiten en de locatie hiervan, zal de registratie ervoor zorgen dat de NBB kan managen of er voldoende activiteiten verspreid door Nederland worden georganiseerd.

Tot slot, één oplossingsscenario op zich implementeren, zal niet zorgen voor behoud van meiden basketballers 15-20 jaar. Het oplossen van dit vraagstuk vraagt om een langdurige aanpak, waarbij veranderingen in ledenaantallen pas na verloop van tijd verwacht kunnen worden. Belangrijk is dat de NBB de 'Meidencommunity' als prioriteit blijft beschouwen en de doelgroep zich erkend en gehoord laat voelen, waarbij bovenstaande adviezen kunnen ondersteunen.

5 BRONNENLIJST

- Algra, K. (2018). *Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit*. Opgehaald van [www.nwo.nl: https://www.nwo.nl/sites/nwo/files/documents/Nederlandse%2Bgedragscode%2Bwetenschappelijke%2Bintegriteit_2018_NL.pdf](https://www.nwo.nl/sites/nwo/files/documents/Nederlandse%2Bgedragscode%2Bwetenschappelijke%2Bintegriteit_2018_NL.pdf)
- Basketbal Vlaanderen. (2024). *Leeftijdscategorieën 2024-2025*. Opgehaald van Basketbal Vlaanderen: <https://www.basketbal.vlaanderen/kennishub/jeugdco%C3%B6rdinator/tips-tricks/leeftijdscategorie%C3%ABn>
- Basketbal Vlaanderen. (z.d.). *Girls Got Game*. Opgehaald van Basketbal Vlaanderen: <https://www.basketbal.vlaanderen/soorten-basketbal/3x3-basketbal/girls-got-game>
- Basketbal Vlaanderen. (z.d.). *Meisjesbasketbal*. Opgehaald van Basketbal Vlaanderen: <https://www.basketbal.vlaanderen/soorten-basketbal/meisjesbasketbal>
- Basketbal Vlaanderen. (z.d.). *Samenwerkingen tussen clubs*. Opgehaald van Basketbal Vlaanderen: <https://www.basketbal.vlaanderen/kennishub/clubbestuurder/spelregels/samenwerkingen-tussen-clubs>
- Beck, R., & Dijkhuis, T. (2019, december 22). *Sport en bewegen voor meisjes; wat motiveert en wat belemmert ze?* Opgehaald van Allesoversport: <https://www.allesoversport.nl/thema/beweegstimulering/sport-en-bewegen-voor-meisjes-wat-motiveert-en-wat-belemmert-ze/>
- Beck, R., & Willemsen, N. (2022, mei 12). *Effecten van bewegen voor kinderen en jongeren*. Opgehaald van allesoversport: <https://www.allesoversport.nl/thema/gezonde-leefstijl/effecten-van-bewegen-voor-kinderen-en-jongeren/>
- Benders, L. (2022, november 7). *Validiteit en betrouwbaarheid in een enquête*. Opgehaald van scribbr: <https://www.scribbr.nl/onderzoeksmethoden/validiteit-en-betrouwbaarheid-een-enquete/>
- Bervoet, D., & Verhaeghe, O. (2023, juni 26). *Succes Belgian Cats boost meisjesbasket*. Opgehaald van www.tijd.be: <https://www.tijd.be/ondernemen/sport/succes-belgian-cats-boost-meisjesbasket/10477103.html>
- Borkowicz, P. (2024, mei 23). *Anonieme vs. Gepersonaliseerde Enquêtes: De Juiste Keuze voor Uw Onderzoek*. Opgehaald van [survalyzer](https://survalyzer.com): <https://survalyzer.com/nl/anonieme-vs-gepersonaliseerde-enquetes/>
- Chung, L. (z.d.). *Wat is een goed responspercentage op een enquête?* Opgehaald van [delighted](https://delighted.com): <https://delighted.com/blog/average-survey-response-rate>
- Cuijpers, F., & Kronenburg, J. (2021, december 21). *Gelijkspel? Gendergelijkheid in de sport: de stand van zaken*. Opgehaald van [allesoversport.nl](https://www.allesoversport.nl): <https://www.allesoversport.nl/thema/beleid/gelijkspel-gendergelijkheid-in-de-sport-de-stand-van-zaken/>

- Debruyne, B. (2023, juni 22). *Het langetermijnplan achter gouden Belgian Cats: 'Wij willen de meest toegankelijke nationale ploeg zijn'*. Opgehaald van Trends: <https://trends.knack.be/ondernemen/het-langetermijnplan-achter-het-succes-van-de-belgian-cats-wij-willen-de-meest-toegankelijke-nationale-ploeg-zijn/>
- Dijk, D. (2020, januari 24). *14 Factoren om uitval van jongeren in de sport te voorkomen*. Opgehaald van allesoversport: <https://www.allesoversport.nl/thema/beweegstimulering/14-factoren-om-uitval-van-jongeren-in-de-sport-te-voorkomen/>
- Dries, B., & Verheaghe, O. (2023, juni 26). *Succes Belgian Cats boost meisjesbasket*. Opgehaald van De Tijd: <https://www.tijd.be/ondernemen/sport/succes-belgian-cats-boost-meisjesbasket/10477103.html>
- futurelearn. (z.d.). *What are the APEASE criteria?* Opgehaald van www.futurelearn.com: <https://www.futurelearn.com/info/courses/behaviour-change-interventions/0/steps/242207>
- Haidt, J. (2001). *The emotional dog and its rational tail: A social intuitionist approach to moral judgment*. Opgehaald van psycnet: <https://psycnet.apa.org/record/2001-18918-008>
- I. Kalkman & P. Mol. (2019, december 23). *Impact EK Vrouwenvoetbal 2017*. Opgehaald van Allesoversport: <https://www.allesoversport.nl/thema/beleid/impact-ek-vrouwenvoetbal-2017/>
- KNVB. (z.d.). *Coaching Girls Module*. Opgehaald van KNVB: <https://rinus.knvb.nl/infopage/informatie/coaching-girls-module>
- Laan, R. (2022). *Sport voor meiden en jongens: hetzelfde, maar toch anders*. Universiteit Utrecht .
- Lion, A., & Vuillemin, A. (2022, december 13). *Effect of Elite Sport on Physical Activity Practice in the General Population: A Systematic Review*. Opgehaald van humankinetics: <https://journals.humankinetics.com/view/journals/jpah/20/1/article-p77.xml>
- Merkus, J. (2021, augustus 27). *Mixed-methods-onderzoek | Uitleg met voorbeelden*. Opgehaald van scribbr: <https://www.scribbr.nl/onderzoeksmethoden/mixed-methods/>
- Michie, S., Atkins, L., & Gainforth, H. L. (2016, December). *Changing Behaviour to Improve Clinical Practice and Policy*. Opgehaald van researchgate: https://www.researchgate.net/publication/311857816_Changing_Behaviour_to_Improve_Clinical_Practice_and_Policy
- Moore, L. (1991, februari). *Influence of parents' physical activity levels on activity levels of young children*. Opgehaald van National Library of Medicine: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/1993947/>
- motivaction. (z.d.). *Kwantitatief onderzoek*. Opgehaald van motivaction: <https://www.motivaction.nl/onderzoeksmethoden/kwantitatief-onderzoek>
- NOC*NSF. (2023). *zo sport Nederland*. Opgehaald van cdn.nocnsf.nl: https://cdn.nocnsf.nl/media/ckgbvii/def-zo-sport-nl-2023-digitaal_.pdf
- NOC*NSF. (2023, mei 27). *Zo sport Nederland*. Arnhem: NOC*NSF. Opgehaald van nocnsf.nl: <https://nocnsf.nl/nieuws/2024/05/herstel-sportdeelname-zet-door-meisjes-sporten-minder>

NOC*NSF. (2023). *Zo sport Nederland NOC*NSF sportonderzoek*. Arnhem: NOC*NSF.

NOC*NSF. (2024, mei 27). *Herstel sportdeelname zet door; meisjes sporten minder*. Opgehaald van NOCNSF: <https://nocnsf.nl/nieuws/2024/05/herstel-sportdeelname-zet-door-meisjes-sporten-minder>

NOC*NSF. (z.d.). *Ons doel*. Opgehaald van nocnsf.nl: <https://nocnsf.nl/sportdeelname/over-sportdeelname/ons-doel>

onderzoeksportkunde. (z.d.). *Methodes*. Opgehaald van onderzoeksportkunde: <https://onderzoeksportkunde.nl/index.php/methodes/>

Pels, E. (2016, oktober 11). *Wat beweegt meisjes om (niet) te sporten?*. Opgehaald van sportknowhowxl: <https://www.sportknowhowxl.nl/nieuws-en-achtergronden/column-xl/item/105912/wat-beweegt-meisjes-om--niet--te-sporten>

Peters, N., & Gerretsen, B. (2021). *De sociaaleconomische waarde van sport en bewegen*. Rotterdam: Ecorys.

Sporza. (2020, november 26). *Waarom presteren Belgian Cats beter dan Lions en kunnen mannen even goed worden?* Opgehaald van Sporza: <https://sporza.be/nl/2020/11/25/waarom-presteren-belgian-cats-beter-dan-lions-en-kunnen-de-lions/>

Vooren, J., & Hoyng, J. (2020, januari 10). *De mythe van het trickle-down-effect: topsportsucces leidt niet tot groei van breedtesport in Nederland*. Opgehaald van allesoversport: <https://www.allesoversport.nl/thema/beleid/de-mythe-van-het-trickle-down-effect-topsportsucces-leidt-niet-tot-groei-van-breedtesport-in-nederland/>

Vu, M., & Murrie, D. (2008, juni 18). *Listening to Girls and Boys Talk About Girls' Physical Activity Behaviors*. Opgehaald van National Library of Medicine: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC2430756/#R10>

Women's Sport and Fitness Foundation . (2009, februari). *Barriers to sports*. Opgehaald van womeninsport.org: <https://womeninsport.org/wp-content/uploads/2009/02/2008-Barriers-to-sports-participation-for-women-and-girls.pdf>

6 BIJLAGEN

6.1 OPERATIONALISATIESCHEMA

Concept	Dimensie	Indicatoren	Variabelen	Antwoord categorie
Meiden 16-20 jaar (S. Klaij, persoonlijke communicatie, 15 oktober 2024)	Afkoms	Respondent	Selecteer in welk land je bent geboren.	
		Ouders	Selecteer of je ouders in Nederland zijn geboren.	Ja Nee
	Leeftijd	Leeftijd	Selecteer je leeftijd.	16 17 18 19 20
	Woonachtig	Provincie	Selecteer in welke provincie je woont.	
	Team	Leeftijdscategorie	Selecteer in welke leeftijdscategorie je basketbalt.	Onder 16 Onder 18 Onder 20 Onder 21 Onder 22 Senioren
		Teamsamenstelling	Selecteer in wat voor soort team je speelt.	Heren Dames Gemengd

		Niveau	Selecteer op welk niveau je basketbalt.	Landelijk Regionaal
De Nederlandse Basketbalbond	Lidmaatschap	Lengte lidmaatschap	Selecteer hoe lang je lid bent bij een basketbalvereniging.	Minder dan 1 jaar 1-3 jaar 3-5 jaar 5-10 jaar 10+jaar
		Lidmaatschap verbroken	Ben je wel eens gestopt met basketballen bij een vereniging? Zo ja, wat was de reden hiervoor?	Ja Nee Licht je antwoord toe.
	Teamindeling (J. Beerens, persoonlijke communicatie, 2024)	Leeftijd	1. Zijn er binnen jouw team grote leeftijdsverschillen tussen teamgenoten? 2. Wat zou je ervan vinden om te spelen in een team met grote leeftijdsverschillen? - Bijvoorbeeld: je bent 19 jaar en zit in een team met een 13-jarige of andersom.	1. Ja, licht toe wat die leeftijdsverschillen zijn in jaren. Nee 2. Heel leuk Leuk Maakt mij niet uit Niet leuk Helemaal niet leuk
		Geslacht	1. Tot en met welke leeftijd vind je dat jongens en meisjes gemengd moeten kunnen basketballen? 2. Zou je stoppen met basketbal als je gemengd zou moeten (blijven) spelen met jongens?	1. Antwoord in jaren. 2. Ja Nee Ik twijfel
	Gebrek aan succesbeleving	Te gericht op winnen (Beck & Dijkhuis, Sport en bewegen voor meisjes; wat	1. Wat is voor jou het belangrijkste tijdens een basketbalwedstrijd? Max. 3 antwoorden. 2. Stelling: Ik zou het leuk vinden om wedstrijden of toernooien te spelen die niet gericht zijn op winnen.	1. We winnen; Het team beter wordt; Ik beter wordt; Iedereen moet zijn best doen; We zijn gelijkwaardig aan de

		motiveert en wat belemmert ze?, 2019)		tegenstander; iedereen mag spelen; Het gezellig is; De wedstrijd eerlijk verloopt; Er na de wedstrijd nog ruimte is om na te kletsen. Anders, namelijk: 2. Ja Nee Licht je antwoord toe
		Niveauverschillen in de competitie (B. de Laat, persoonlijke communicatie, 2024)	1. Is er in jouw competitie een groot verschil in niveau tussen de teams? 2. Stelling: Ik zou liever een langere reistijd hebben voor een gelijkwaardige wedstrijd, dan een korte reistijd voor een wedstrijd die ongelijkwaardig is.	1. Ja Nee Licht toe hoe de verschillen in niveau zich uiten 2. Helemaal mee eens Mee eens Niet eens/ niet oneens Oneens Helemaal mee oneens Licht je antwoord toe:
	Geen team kunnen samenstellen	Aantal meiden (S. Klaij, persoonlijke communicatie, 15 oktober 2024)	1. Hoeveel meidenteam zijn er bij jou op de vereniging? 2. Stelling: Mijn vereniging lukt het gemakkelijk om meidenteam samen te stellen.	1. Geen 1 2 3-5 meer dan 5 2. Helemaal mee eens Mee eens Niet eens/ niet oneens Oneens Helemaal mee oneens Licht je antwoord toe:

		Samenwerken met andere verenigingen	1. Stelling: Lokale verenigingen moeten alle meiden samenvoegen om zo passende teams samen te kunnen stellen (denk aan een prestatiegericht team en teams meer op plezier gericht). Ook als dat betekent dat je zelf bij een andere vereniging moet trainen en/of spelen.	1. Helemaal mee eens Mee eens Niet eens/ niet oneens Oneens Helemaal mee oneens Licht je antwoord toe:
Geen rolmodellen (Debruyne, 2023)	Familie (Vu, Murrie, Gonzalez, & Jobe, 2008)		1. Stelling: Mijn ouders moedigen mij aan om te sporten. 2. Stelling: Mijn ouders zijn/waren nauw betrokken bij de basketbalvereniging.	1. Helemaal mee eens Mee eens Niet eens/ niet oneens Oneens Helemaal mee oneens 2. Helemaal mee eens Mee eens Niet eens/ niet oneens Oneens Helemaal mee oneens Licht je antwoord toe:
	Vrouwen op de vereniging (Z. Butter, persoonlijke communicatie, 2024)		1. Vink aan welke van de onderstaande opties bij jouw vereniging aanwezig zijn:	1. Een vrouwelijke coach/ trainer; Een vrouwelijk bestuurslid; Een senioren damesteam; Een vrouwelijke vertrouwenspersoon; Een vrouwelijke scheidsrechter; Geen van bovenstaande.
	Vrouwelijke topsport basketballers (Debruyne, 2023)		1. Naar welke van de onderstaande basketbalcompetities heb je weleens gekeken?	1. Womens Basketball League (WBL); WNBA, Euroleague Women; EK of WK vrouwenbasketbal; Vrouwenbasketbal op de olympische spelen; 3X3 World Tour vrouwen; Senioren dames van de eigen vereniging;

				Landelijke meiden jeugdteams; Geen van bovenstaande.
	Geen passend aanbod	Competitievorm (Women's Sport and Fitness Foundation , 2009)	1. Stelling: 2 keer in de week trainen en 1 wedstrijd in het weekend is wenselijk voor mij 2. Vink aan wat bij jou van toepassing is. 3. Stelling: 1 keer in de maand een toernooi spelen past beter bij mij dan elke week een wedstrijd.	1. Heel onwenselijk Onwenselijk Niet wenselijk/ niet onwenselijk Wenselijk Heel wenselijk Licht je antwoord toe: 2. Ik zou liever vaker trainen; Ik zou liever minder vaak trainen; Ik zou liever meer wedstrijden spelen; Ik zou liever minder wedstrijden spelen; Ik zou liever meer toernooien spelen; Ik zou liever geen toernooien spelen; Geen van bovenstaande. 3. Helemaal mee eens Mee eens Niet eens/ niet oneens Oneens Helemaal mee oneens Licht je antwoord toe:
		Regelgeving (F. van de Besselaar, persoonlijke communicatie, november 2024)	1. Zijn er in het huidige competitie-aanbod regels die je niet vindt passen bij meidenbasketbal? 2. Vink aan welke van onderstaande regels meidenbasketbal leuker zouden maken:	1. Ja, Welke regel en waarom: Nee 2. 24sec schotklok; Verplichte man-to-man defense; Versneld innemen ook voor senioren; Geen van bovenstaande. Anders, namelijk:

		Girls Got Game programma (Basketbal Vlaanderen, z.d.)	1. In Vlaanderen is er een programma genaamd "Girls Got Game" waarbij er 3 tegen 3 toernooien worden georganiseerd voor meiden. Een team bestaat uit 3-4 meiden en deze mogen van verschillende verenigingen komen (Basketbal Vlaanderen, z.d.). Zou je willen deelnemen aan dit soort toernooien? 2. Voor welke leeftijden zouden toernooien, zoals die van Girls got Game moeten worden georganiseerd? (meerdere antwoorden mogelijk).	1. Ja Nee Misschien Licht je antwoord toe: 2. Onder 10 Onder 12 Onder 14 Onder 16 Onder 18 Onder 20 Onder 22 Senioren
		Evenementen (Z. Butter, persoonlijke communicatie, 2024)	1. Aan wat voor soort basketbalevenementen zou je het leuk vinden om deel te nemen? 2. Wat voor side events vind je leuk om te bezoeken bij een event rondom een basketbalwedstrijd?	1. 5x5 toernooien; 3x3 toernooien ; Clinics; Camps. Anders, namelijk: 2. Meet & greet met spelers; Basketbalactiviteiten; Sociale activiteiten met andere meiden die basketballen; Activiteiten rondom fashion; Activiteiten rondom haar/make up; Activiteiten rondom sociale media. Anders, namelijk:
	Geen passende begeleiding (Beck & Dijkhuis, Sport en bewegen voor meisjes; wat motiveert en	Prioriteiten van de vereniging (R. Brouwer, persoonlijke communicatie, 7 november 2024).	1. Stelling: Bij mij op de vereniging worden meisjes(teams) gelijk behandeld net zoals de jongens(teams). - Beiden krijgen een passende trainer. - Beiden krijgen dezelfde opties voor trainings- en wedstrijdtijden. - Beiden krijgen een goede verdeling van kleedlokalen. - Beiden krijgen passende wedstrijdtenues.	1. Mee eens Niet eens/ niet oneens Oneens 2. Helemaal mee eens Mee eens Niet eens/ niet oneens Oneens Helemaal mee oneens

	wat belemmert ze?, 2019)		- Beiden krijgen dezelfde mogelijkheden met sponsoren. - Aan beide teams wordt evenveel aandacht geschonken (R. Brouwer, persoonlijke communicatie, 7 november 2024). 2. Stelling: De NBB moet verenigingen stimuleren en ondersteunen met de omgang van meidentteams (Basketbal Vlaanderen, z.d.).	Licht je antwoord toe:
	Trainers/coaches (Beck & Dijkhuis, Sport en bewegen voor meisjes; wat motiveert en wat belemmert ze?, 2019)	1. Wat is het geslacht van je trainer/coach? 2. Stelling: Ik heb liever een vrouwelijke coach/trainer. 3. Stelling: Mijn coach/trainer begrijpt de verschillen tussen het coachen van jongens en meiden.	1. Man Vrouw Een man en een vrouw Anders 2. Helemaal mee eens Mee eens Niet eens/ niet oneens Oneens Helemaal mee oneens Geef een reden voor je gekozen antwoord: 3. Helemaal mee eens Mee eens Niet eens/ niet oneens Oneens Helemaal mee oneens	
	Coaching girls module (KNVB, z.d.)	1. De KNVB biedt een leermodule aan voor coaches/trainers van meidentteams. In die module worden onderwerpen zoals: inclusiviteit, leerwijze van meiden, blessures en de menstruatiecyclus behandeld (KNVB, z.d.). Stelling: De NBB moet een soortgelijke module aanbieden om trainers/coaches te ondersteunen (R.	1. Helemaal mee eens Mee eens Niet eens/ niet oneens Oneens Helemaal mee oneens	

			Brouwer, persoonlijke communicatie, 7 november 2024).	
	Het imago van de sport (Vu, Murrie, Gonzalez, & Jobe, 2008).	Uitstraling van basketbal	1. Welke uitstraling vind jij dat basketbal in Nederland heeft? (Meerdere antwoorden mogelijk.) 2. Wat voor reactie krijg je als je aan andere vertelt dat je basketbalt? (Meerdere antwoorden mogelijk.)	1. Positief; Vrouwvriendelijk; Spectaculair ; Mannen sport; Agressief; Tomboy. Anders, namelijk: Licht je antwoord toe 2. Verbaasd; Enthousiast; Positief; Negatief; Neutraal. Anders, namelijk: Licht je antwoord toe

6.2 THE APEASE CRITERIA FOR DESIGNING AND EVALUATING INTERVENTIONS (MICHIE, ET AL., 2016)

Criterion	Description
Affordability	Interventions often have an implicit or explicit budget. It does not matter how effective, or even cost-effective it may be if it cannot be afforded. An intervention is affordable if within an acceptable budget it can be delivered to, or accessed by, all those for whom it would be relevant or of benefit.
Practicability	An intervention is practicable to the extent that it can be delivered as designed through the means intended to the target population. For example, an intervention may be effective when delivered by highly selected and trained staff and extensive resources but in routine clinical practice this may not be achievable.
Effectiveness and cost-effectiveness	Effectiveness refers to the effect size of the intervention in relation to the desired objectives in a real world context. It is distinct from efficacy which refers to the effect size of the intervention when delivered under optimal conditions in comparative evaluations. Cost-effectiveness refers to the ratio of effect (in a way that has to be defined, and taking account of differences in timescale between intervention delivery and intervention effect) to cost. If two interventions are equally effective then clearly the most cost-effective should be chosen. If one is more effective but less cost-effective than another, other issues such as affordability, come to the forefront of the decision making process.
Acceptability	Acceptability refers to the extent to which an intervention is judged to be appropriate by relevant stakeholders (public, professional and political). Acceptability may differ for different stakeholders. For example, the general public may favour an intervention that restricts marketing of alcohol or tobacco but politicians considering legislation on this may take a different view. Interventions that appear to limit agency on the part of the target group are often only considered acceptable for more serious problems (Nuffield Council on Bioethics, 2007).
Side-effects/safety	An intervention may be effective and practicable, but have unwanted side-effects or unintended consequences. These need to be considered when deciding whether or not to proceed.
Equity	An important consideration is the extent to which an intervention may reduce or increase the disparities in standard of living, wellbeing or health between different sectors of society.